

Stichting Van Voorst Vader

Graven van de familie Vader:

inventarisatie,

lokatie en verdere gegevens,

ook t.a.v. het urnengraf in Wissenkerke

en het Graffonds,

anno 2017

Versie dd 29-06-2017

Inhoudsopgave	pag.
Voorwoord	3
A. Graven in Zeeland	
Wissenkerke	5
Beschrijving (locatie, grafrechten, eigendom & onderhoud, officiële status)	5
Geschiedenis van het familiegrafveld op de begraafplaats van W'kerke	5-8
Lijst van personen met een graf in de grond plus bijbehorende noten	8-10
Noten t.a.v. het herstel van de graven in de grond en de verklaring tot monument	10-14
Lijst van personen uit het familiegraf in Amersfoort, herbegraven in W'kerke	14
Lijst van personen bijgezet in het urnengraf plus bijbehorende noten	14-15
Noten t.a.v. de uitbreiding van het urnengraf	15-16
Geschiedenis van het urnengraf	16-17
Afspraken (regels) t.a.v. het gebruik van het urnengraf, herzien in 2015	17
Graffonds	18
Gegevens t.a.v. het eigendom van de grond van het familiegrafveld & de grafrechten aldaar	18-19
Legaten aan de Diaconie van Wissenkerke t.b.v. 4 graven op het familiegrafveld	20-22
Kortgene	22
Goes	24
Eversdijk	25
Biezelinge	26
B. Graven buiten Zeeland	
Amersfoort	27
Ginneken (Breda)	28
's-Gravenhage	29
Harderwijk	30
Hilversum	31
Scheveningen	31
Westerveld, Driehuis	33
Zeist	33
C. Lijst familieleden, zijnde eigenaar van een familiegraf	34
Colofon	34
Bijlage 1. Tekst gemeentelijk informatiebord bij het familiegrafveld in Wissenkerke	35

Voorwoord

Het bestuur van de in 1991 opgerichte Stichting Van Voorst Vader heeft zich al snel moeten buigen over de vraag of aandacht voor de familiegeschiedenis ook zorg voor de graven van overleden familieleden met zich meebracht. Want in 1991 werd de stichting eigenaar van het familiegrafveld in Wissenkerke op Noord-Beveland. Hoe kon de zorg voor familiegraven vorm gegeven worden? In dat kader heeft P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009), zelf bestuurslid zijnde, in 1999 voor het bestuur een vijf pagina's tellende nota geschreven, getiteld "*Graven der familie Vader*", daartoe gestimuleerd door het toenmalige jongste bestuurslid, J.E.S. (Julie) van Voorst Vader - de Rechter. Hij was immers 1959-1991 eigenaar van de familiegraven in Wissenkerke en nam zijn verantwoordelijkheid als eigenaar serieus, financierde zo nodig onderhoud. En in 1993 liet hij, samen met F. van Voorst Vader (1925-1992), de eerste voorzitter van de Stichting Van Voorst Vader, en diens echtgenote J.M. van Voorst Vader - Wieringa, op het familiegrafveld in Wissenkerke een urnengraf bouwen. In zijn nota uit 1999 stelde hij voor over te gaan tot oprichting van het Graffonds. In die nota ging de meeste aandacht uit naar de elf familiegraven in de grond en het bovengrondse urnengraf op de begraafplaats in Wissenkerke, waar het stamouder-echtpaar van de familietak Van Voorst Vader begraven ligt: het echtpaar Vader-van Voorst. Het daaropvolgende jaar, in 2000, werden drie kapotte grafstenen vernieuwd, o.a. de grafstenen van dat echtpaar.

In 2013 begon een tweede fase van herstel. Door het toenmalige bestuur, d.w.z. een kernwerkgroep bestaande uit ondergetekende en J.E.S. van Voorst Vader - de Rechter, werden op het familiegrafveld in Wissenkerke bij 6 van de 11 grafstenen van graven in de grond breuken en haarscheuren geconstateerd en ontbrak een goede fundering bij 9 van deze 11 graven. En de deksteen van het urnengraf, bestaand uit één bovengronds graf, bood aan gegevens van slechts 12-14 personen plaats. Van de vier oorspronkelijke, door Willem Lodewijk Vader (1775-1849) omstreeks 1820 geplaatste grenspalen, was er in 2004 nog één over, mede reden dat in 2004 al vier nieuwe grenspalen geplaatst werden aan de Noordzijde van het familiegrafveld. In de jaren 2014-2016 werden op initiatief van het bestuur de zes kapotte grafstenen vervangen, de ontbrekende negen funderingen gelegd, werd het urnengraf uitgebreid met twee flankerende bovengrondse graven, waardoor een drieluik ontstond, en werden 5 stevige nieuwe grenspalen geplaatst. Bovendien werd het familiegraf in Amersfoort naar Wissenkerke overgebracht, als twaalfde graf in de grond van het familiegrafveld. Op verzoek van en na herhaaldelijk overleg met de gemeente werden negen graven in de grond tot één blok gevormd, waaromheen een betonnen beschermingsbak gevuld met grit werd geconstrueerd. Want de na WO II in het kader van de mechanisatie in gebruik genomen apparatuur voor onderhoud van parkelementen op de begraafplaats is zo krachtig, i.t.t. de zeis e.d. van vroeger, dat het onderhoud helaas gepaard gaat met risico op beschadiging van grafstenen (vandaar het verdwijnen van de oude grenspalen). Door de gemeente Noord-Beveland werd in diezelfde periode in overleg met de stichting nader aandacht besteed aan de parkelementen: het rooien van struiken en het inzaaien van nieuw gras, het verwijderen van twee zieke bomen, het plaatsen van drie nieuwe bomen (honingbomen) naast eerder, omstreeks 2012, plaatsing van een nieuwe beuk op het grasveld aan de Noordzijde van het familiegrafveld. Daarnaast werden de zandpaden op de begraafplaats geasfalteerd. Mogelijk wordt t.z.t. bij het familiegrafveld nog een zitbank geplaatst.

Het eigendom van het urnengraf op het familiegrafveld op de begraafplaats in Wissenkerke plus de daaraan verbonden grafrechten en inkomsten uit de éénmalige bijdrage bij het plaatsen van een urn werd eind 2013 door mw. J.M. van Voorst Vader - Wieringa en mw. G.H. van Voorst Vader - Haitsma Mulier overgedragen aan de Stichting Van Voorst Vader. Ook het beheer van het urnengraf werd eind 2013 overgedragen aan die stichting.

Het beheer van het Graffonds, in 1999 opgericht, werd in 2013 ook overgedragen aan het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader. Financiële steun voor onderhoud van graven werd in het verleden ook gegeven door de diakonie van Wissenkerke & Geersdijk. Want W.J. Vader van

's Gravenpolder (1839-1916) legateerde in 1911 overeenkomstig de wens van zijn moeder, Catharina Maria Swemer, de door zijn vader gebouwde, naar zijn moeder vernoemde Catharina Maria Hof bij Kamperland op Noord-Beveland aan de diakonie van de gemeente van de Nederlands Hervormde Kerk te Wissenkerke & Geersdijk, sedert 01-01-2013 opgegaan in de Protestantse Gemeente 'De Ontmoeting' te Noord-Beveland. Dit op voorwaarde, dat de diakonie zich zou belasten met het onderhoud van de 3 graven van zijn ouders en zijn jong gestorven zusje. Dit legaat werd i.v.m. het vruchtgebruik van zijn weduwe pas bij haar overlijden in 1932 geëffectueerd. J.W.A. Gewin-Vader (1844-1923) legateerde in 1920 f1000,- aan de Diaconie te Wissenkerke "om uit de renten hier som te betalen de onderhoudskosten van het graf van mijnen vader Dr. Abraham Catharinus Vader (1806-1872)". In 2015 werd door het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader met de diakonie, die in 2013 erf en opstal van de Catharina Maria Hof aan de pachter verkocht, het volgende overeengekomen: 1) de diakonie betaalt de onkosten van onderhoud c.q. restauratie anno 2014 van de 3 graven van het gezin Vader van 's Gravenpolder en van het graf van dhr. A.C. Vader; 2) de diakonie wordt door de Stichting Van Voorst Vader van die verzorgingsplicht ontheven.

Op 07-04-2015 besloten burgemeester & wethouders van Noord-Beveland, gelet op artikel 26 van de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen, om de graven te Wissenkerke, waarin leden van de familie Vader / Van Voorst Vader begraven dan wel bijgezet zijn, aan te merken als 'graven met een historische betekenis'. Het familiegrafveld kreeg de status van gemeentelijk monument. In 2017 liet de gemeente Noord-Beveland voor plaatsing op het familiegrafveld een informatiebord vervaardigen, waarvoor de Stichting Van Voorst Vader op voorstel van de gemeente Noord-Beveland tekst en illustraties aanleverde.

Op 17-06-2017 was er een kleine bijeenkomst van genodigden, waarbij, na een toespraak van ondergetekende en een historische toelichting met lichtbeelden van P.C. van Voorst Vader in hotel-restaurant De Kroon, het informatiebord op het familiegrafveld werd onthuld door de burgemeester van Noord-Beveland, dhr. M.J.A. Delhez. Onder de genodigden bevonden zich niet alleen functionarissen van de gemeente Noord-Beveland, het gemeentearchief, de diakonie en het grafzerkenrestaurantbedrijf plus de zoon van de vroegere Wissenkerkse huisarts Bruynzeel en bestuursleden van de Stichting Van Voorst Vader, maar ook (oud)bewoners van de boerderijen, die P.C. van Voorst Vader hielpen bij zijn historische, tot in de 21e eeuw lopende studie van de vele boerderijen op Noord- & Zuid-Beveland (37, waarvan 25 op Noord-Beveland, 10 op Zuid-Beveland en ook nog 2 op Walcheren), die ooit, in de 19e eeuw, eigendom waren van de familie Vader en die allemaal, op één na, andere eigenaren kregen.

Deze hele geschiedenis is door de chroniqueur in ons bestuur, P. (Pieter) C. van Voorst Vader, in deze 'Gravennota' vastgelegd, voortbouwend op de nota uit 1999 van zijn vader. Deze 'Gravennota' bevat gezien het bovenstaande uiteraard veel informatie over de familiegraven op het familiegrafveld op de begraafplaats in Wissenkerke, inclusief informatie over de huidige afspraken aangaande het gebruik van het urnengraf aldaar. Daarover werd ook een dia-presentatie gemaakt (zie het archief van de website van de Stichting Van Voorst Vader). Tevens bevat deze 'Gravennota' informatie, voor zover beschikbaar, over de andere ons bekende graven van familieleden. Aan degenen, die anno 2017 geregistreerd staan, voor zover bekend, als eigenaar van één of meerdere graven met familieleden, werd de concept-tekst van deze 'Gravennota' ter correctie en goedkeuring voorgelegd.

Hiermee sluit ik mijn voorwoord bij deze 'Gravennota' af. Moge de geschiedenis gunstig oordelen over alle in deze nota beschreven inspanningen en moge de in deze nota gegeven informatie bijdragen aan rust en vrede voor alle betrokken personen: "Requiescat in pace".

F. (Frans) van Voorst Vader,
Voorzitter van de Stichting Van Voorst Vader

Juni 2017

Stichting Van Voorst Vader¹

Graven van de familie Vader: inventarisatie, lokatie en verdere gegevens, ook t.a.v. het Graffonds, anno 2017

A. Graven in Zeeland

WISSENKERKE (in 1995 is de gemeente Wissenkerke opgegaan in de gemeente Noord-Beveland, waarvan het gemeentehuis in Wissenkerke staat)

Lokatie: begraafplaats van Wissenkerke bij de Nieuweweg onder de Dorpsdijk.

Grafrechten bij het perceel met graven (familiegrafveld met graven in de grond en een bovengronds urnengraf) van de familie Vader: Stichting Van Voorst Vader.²

Eigenaar van de grafrechten en beheerder van de graven van de familie Vader op genoemd perceel: Stichting Van Voorst Vader. De stichting verzorgt het onderhoud van deze graven. De gemeente Noord-Beveland zorgt voor onderhoud van de begraafplaats, inclusief het perceel van de Stichting Van Voorst Vader, d.w.z. schoonhouden van de paden en andere ‘park-elementen’.

Officiële status: Op 07-04-2015 besloten burgemeester & wethouders van Noord-Beveland, gelet op artikel 26 van de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen, om de graven te Wissenkerke waarin leden van de familie Vader / Van Voorst Vader begraven dan wel bijgezet zijn aan te merken als ‘graven met een historische betekenis’ (gemeentelijk monument). In dat kader werd op zaterdag 17 juni 2017 ter plekke een informatiebord met historische achtergrondgegevens onthuld door de burgemeester anno 2017 van Wissenkerke, dhr. M.J.A. Delhez.³

Geschiedenis van het perceel op de begraafplaats van Wissenkerke gereserveerd voor graven van de familie Vader oftewel van het familiegrafveld:

De grond (vak V) voor graven van de familie Vader werd gekocht door dhr. W.L. Vader (1775-1849),⁴ onbekend in welk jaar (voor 1825, mogelijk voor 1820), en lag naast de grond, die in 1820 gekocht werd voor de nieuwe begraafplaats in Wissenkerke (later uitgebreid).⁵ In die grond werden W.L. Vader en zijn echtgenote J.E. Vader - van Voorst begraven en 5 van hun 7

¹ Zie de website van de in 1991 opgerichte Stichting Van Voorst Vader: www.familievanvoorstvader.nl

² Zie ‘Gegevens aangaande het eigendom van de grond met graven van de familie Vader in Wissenkerke en de grafrechten aldaar’, pag. 18, en voetnoot 4-5. Het onderhoud van de parkelementen is afgekocht (pag. 21).

³ Zie Bijlage 1 voor de tekst op dat gemeentelijk informatie-bord.

⁴ W.L. Vader (1775-1849) was 1795 - ca. 1816 burgemeester van Wissenkerke (hij was achtereenvolgens schout, maire en weer schout, functies vergelijkbaar met die van de latere burgemeester, zie noot 13) en 1795-1838 gemeentesecretaris. Hij kocht grond voor ‘particuliere graven’ direct ten Westen van de grond in 1820 gekocht door de gemeente Wissenkerke t.b.v. de aanleg van de nieuwe begraafplaats (uitgebreid in 1865, ca. 1954, 1978 en 2006).

⁵ De documentatie aangaande de transactie van W.L. Vader is niet beschikbaar (het Notulboek van de Gemeenteraad van Wissenkerke & Geersdijk uit de periode 01-09-1809 tot 27-08-1825 is verdwenen). Wel beschikbaar (gemeentearchief Noord-Beveland in Wissenkerke) is het koopcontract van 6 Maart 1820 van ca. 0,5 ha grond voor de nieuwe gemeentelijke begraafplaats direct ten Oosten van al bestaande ‘particuliere graven’ (verkoper: mw. W.C. van den Brande uit Middelburg, weduwe van dhr. A.C.C. Slicher, één der ambachtsheren in de Heerlijkheid Wissenkerke & Geersdijk; koper: dhr. P. Tazelaar, schout van Wissenkerke & Geersdijk, voor de gemeente). Direct ten Noorden van de grond van de familie Vader op de begraafplaats in Wissenkerke staat een grafsteen uit 1814, hetgeen steun geeft aan het gegeven genoemd in het koopcontract van 6 maart 1820, nml. dat zich ten Westen van de toenmalige nieuwe begraafplaats particulieren graven bevonden.

De nieuwe begraafplaats werd in 1820 aangelegd, omdat in 1810, in de Napoleontische tijd ten tijde van de inlijving in Frankrijk, wetgeving ingevoerd werd, die begrafenissen in en om de kerk (en binnen de bebouwde kom in gemeenten met >1000 inwoners) verbood. Deze wetgeving werd in 1827 bij Koninklijk Besluit bekrachtigd.

volwassen geworden kinderen plus 2 schoonzonen, 1 schoondochter en 1 jong gestorven kleinkind, resulterend in totaal 11 graven. In 2016 werd daar 1 graf aan toegevoegd door verplaatsing van een familiegraf uit Amersfoort naar Wissenkerke (zie pag. 7 & 14). De eigenaar van Sorgwijck, de buitenplaats in de Kamperlandpolder tussen Kamperland en Wissenkerke, in 1818 samen met de hofstede met bijbehoren gekocht door dhr. W.L. Vader, werd steeds als eigenaar van de grond met familiegraven beschouwd (zeker is dat rond 1920 tuinlieden van Sorgwijck ook de graven van de familie Vader verzorgden).^{6,7} Na overlijden van de laatste eigenaar van Sorgwijck uit de familie Vader (dhr. H.J. van Voorst Vader, 1886-1957, kinderloos gestorven),⁸ die Sorgwijck in 1951 erfde van zijn oudste broer (ook kinderloos gestorven),⁹ werd het eigendom van de genoemde grond met familiegraven binnen de familie overgedragen aan

⁶ Zie P.J.A. van Voorst Vader, "Sorgwijck". In: "Verhalen uit 'Vader-land'", uitgave van de Stichting Van Voorst Vader, 2001, pag. 153-162 (zie ook www.familievanvoorstvader.nl/archief of, in een eerdere versie, Nehalennia, Bulletin Werkgroep Cultuurhistorie Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1993; afl. 94: pag. 2-9). Bron omtrent de verzorging van familiegraven op de begraafplaats in Wissenkerke door tuinlieden van Sorgwijck: dhr. A.M. Kramer (geb. 1941), amateur-historicus, Wissenkerke, die dat vernam van oudere inwoners van het dorp.

⁷ Het fraaie hek t.p.v. de ingang van de begraafplaats werd ca. 1860 op initiatief van dhr. J.H.L. Vader (1810-1892), 1853-1873 burgemeester van Wissenkerke, besteld bij ijzergieterij 'De Prins van Oranje' in Den Haag. Dat bedrijf leverde in 1868 ook de dorpspomp, die immer nog in de Voorstraat staat. Bovenop elk van de 4 palen van het hek staat een zandloper met vleugels (het tijdelijke en vervliegende karakter van het leven symboliserend). Aanvankelijk stond midden op het hek een afbeelding van een doodshoofd. Het zandpad op de begraafplaats vanaf het hek was oorspronkelijk een berceau (loofgang), d.w.z. het pad was overdekt door een constructie (ijzergeraamte) met begroeiing er op, tot aan het grote dwarspad naar het nieuwe gedeelte. De berceau is weggehaald in de jaren 1950-1960, omdat de constructie het door ouderdom dreigde te begeven. Het zandpad daar werd in 2017 geasfalteerd.

⁸ De buitenplaats Sorgwijck werd in 1951 door dhr. H.J. van Voorst Vader verkocht aan de pachter van de bij de buitenplaats behorende hofstede, dhr. G.E. de Jonge (1916-1999). De Akte van verkoop (comparanten: H.J. & J.W.A. van Voorst Vader en G.E. de Jonge), gedateerd 29-11-1951, spreekt over verkoop aan G.E. de Jonge van 'de buitenplaats Sorgwijck, bestaande uit herenhuis, gracht, vijver, boomgaard, water, bos en erf onder de gemeente Wissenkerke, groot 9 ha, 12 are, 50 centiare, voor een verkoopprijs van f8000,-'. Het bos (van oudsher ca. 10 ha) werd in 1950 geroid (in opdracht van H.J. van Voorst Vader als gemachtigde van zijn oudste broer), waarna Staatsbosbeheer herplanting eiste, ook in de verkoopakte aan de orde gesteld. Uiteindelijk mocht G.E. de Jonge, na overleg (1952) met Minister Mansholt en met toestemming van Staatsbosbeheer, 6 ha bosgrond omzetten in akkerbouwgrond en moest hij in ruil daarvoor 6 ha bos herplanten, waarvoor 4 ha bosgrond maar ook 2 ha dijk gebruikt mocht worden. Het herenhuis van de buitenplaats werd door de nieuwe eigenaar in 1953-1954 afgebroken. Dat raakte in WO II (1940-1945) door daar ingekwartierde Duitse troepen zwaar gehavend en ging er direct na de oorlog niet op vooruit door huisvesting - vanwege de woningnood - van gezinnen, die daar woonruimte huurden.

Bij het overlijden van dhr. H.J. van Voorst Vader in 1957 werd de boerderij met erf en opstal (onder vruchtgebruik van zijn echtgenote, die in 1979 overleed) nagelaten aan de Vereniging Rekkense Inrichtingen, die het geheel (in 1978 erf en opstal, in 1984 de grond) verkocht aan de toenmalige pachter, dhr. W. de Jonge (geb. 1942, zoon van dhr. G.E. de Jonge). Deze verkocht alles (behalve dijken, de 'Blikken' en erf met opstal), in 1987 aan AMEV, een verzekeringsmij., in 1990 gefuseerd met Fortis, in 2000 gefuseerd met ASR Verzekeringen.

In 1997 verkocht dhr. W. de Jonge via Fortis AMEV erf en opstal en werd voor de grond een andere pachter gevonden. Dhr. G.E. de Jonge, die in 1951 de buitenplaats kocht, waarvan na afbraak van het herenhuis en omzetten van het grootste deel van de bosgrond in akkerbouwgrond alleen een beperkt stuk bos overbleef, bleef daarvan eigenaar, totdat hij in 1997 het overgebleven stuk bos en de aan de rand van het bos door hem in 1971 gebouwde bungalow verkocht. In 1997 werd het Sorgwijck-complex gesplitst in drie delen: a) Bosdijk 1, het woonhuis (vroeger wagenhuis/paardenstal, sedert 1953 woonhuis van dhr. G.E. Jonge, vanaf ca. 1975 van zijn zoon, dhr. W. de Jonge), gekocht door de nieuwe pachter (akkerbouw, 80 ha), dhr. & mw. Smits - Muller (tevoren boerend op Tiengemetten), sedert 1997 eigenaar van het grootste deel van erf en opstal, d.w.z. de twee schuren (ze bouwden in 1998 een derde schuur); b) Bosdijk 2, vroeger boerenwoning (direct achter het afgebroken vroegere herenhuis gelegen), sedert 1953 knechtenwoning, plus bakkeet/keuken, gekocht door dhr. S. Schelling, meubel-restaurateur, daar met zijn gezin wonend, met de bakkeet als werkplaats (in 2009 door brand verloren, waarna daar een nieuwe werkplaats gebouwd werd); c) Bosdijk 3, de door dhr. G.E. de Jonge in 1971 op de rand van het bos gebouwde houten bungalow, samen met het bos (4 ha) gekocht door dhr. A.L.P. de Bakker, agrarisch makelaar.

⁹ Die oudste broer was D.H.A. van Voorst Vader (1879-1951), die Sorgwijck in het testament uit 1911 van de eveneens kinderloze W.J. Vader van 's Gravenpolder (1839-1916) per legaat kreeg toebedeeld, onder beding van vruchtgebruik door de weduwe, P.C. Vader van 's Gravenpolder - Kolff (1844-1932). Zij was een oudere zuster van de moeder van D.H.A. van Voorst Vader. En de vader van D.H.A. van Voorst Vader was een neef van W.J. Vader van 's Gravenpolder (wiens vader, 3^e zoon van W.L. Vader, Sorgwijck van zijn oudste zuster erfde).

dhr. P.J.F. van Voorst Vader (1913-1999). Hij was de oudste zoon van de enige Van Voorst Vader van de zgn. ‘Zeeuwse tak’, die in die generatie kinderen kreeg (zes zoons). Hij droeg het eigendom in 1959 over aan zijn jongere broer dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009),¹⁰ die het eigendom in 1991 overdroeg aan de in dat jaar opgerichte Stichting Van Voorst Vader. Daarmee verkreeg de Stichting Van Voorst Vader (aanspraak op) het eigendom van genoemde grond met familiegraven, bezit in ieder geval de grafrechten daar (zie ‘*Gegevens aangaande het eigendom van de grond met graven van de familie Vader en de grafrechten aldaar*’, pag. 18).

Zoals op pag. 5 vermeld, wordt het ‘eeuwigdurend’ onderhoud van de ‘parkelementen’ van het familiegrafveld (en de rest van de begraafplaats) verzorgd door de gemeente Noord-Beveland, waarvan de kosten t.a.v. het familiegrafveld door de gemeente gedragen worden.

De familietakken Vader en Vader van ’s Gravenpolder, afstammend van het echtpaar Vader - van Voorst, zijn uitgestorven in de mannelijke lijn. Ook in vrouwelijke lijn zijn die twee familietakken, afstammend van het echtpaar Vader - van Voorst en hun in Wissenkerke begraven kinderen, grotendeels uitgestorven. Immers: Jacobus H.L. Vader van ’s Gravenpolder zijn dochter overleed jong en de in Wissenkerke begraven echt)paren Keijl - Vader en van der Loeff - Vader hadden geen kinderen. Abraham C. Vader had twee dochters, beiden gehuwd, waarvan de oudste naast een als student gestorven zoon één dochter had, die 3 dochters kreeg. De stamvader van de van het echtpaar Vader - van Voorst afstammende familietak Van Voorst Vader, dhr. P.J. van Voorst Vader (1805-1869), de oudste zoon van dhr. W.L. Vader, ligt begraven in Goes. Deze familietak bestaat anno 2017 uit een ‘Middelburgse’ en ‘Haagse’ tak.

Beschrijving van de twee soorten graven van de familie Vader in Wissenkerke:

- Graven in de grond, elk voorzien van een grafsteen van grijs Belgisch hardsteen (niet vorst-bestendig), met teksten uitgebeiteld in de grafstenen. Het eerste graf van deze 11 graven stamt uit 1849, het laatste uit 1892.¹¹ Alle graven liggen in de Oost-West lijn. Het hoofdeinde van alle grafstenen ligt volgens een, naar het schijnt, oude Christelijke traditie aan de Westelijke kant van het graf, zodat bij de wederopstanding het gezicht gericht is naar het Oosten, naar de zonsopgang, symbool voor de wederopstanding van Christus. Alle originele grafstenen lagen plat, vlak boven de grond, deels in een lichte helling afdalend naar het voeteneind toe. Maart 2016 werd aan de 11 graven in de grond 1 graf toegevoegd, waarin 8 personen, allen geboren in de 19^e eeuw en begraven in het Van Voorst Vader familiegraf in Amersfoort, herbegraven werden.

In 1993 stond de gemeente nieuwe graven in de grond op genoemd perceel niet toe (zie ‘*Geschiedenis van het urnengraf op het familiegrafveld van de Stichting Van Voorst Vader in Wissenkerke*’, pag. 16). In 2000 werden 3 kapotte grafstenen van grijs Belgisch hardsteen door de Fa. Timmerman Natuursteen BV, Nieuwerkerk, Schouwen-Duivenland, vervangen door grafstenen van gezoet donkergrijs Impala graniet (vorst-bestendig). Februari 2014 zijn door de Stichting Van Voorst Vader i.o.m. met de gemeente Noord-Beveland verdere herstellingen uitgevoerd (zie “*Noten t.a.v. het herstel van de graven in de grond en de verklaring tot monument*”, pag. 10), waarbij 6 andere kapotte grafstenen vervangen werden en 9 funderingen gelegd. Mei 2016 werd een blok van 9 graven gevormd, waarvan één graf anno 2017 nog ongebruikt is.

- Urnengraf bovengronds, in 1993 gebouwd, voorzien van een dekplaat/grafsteen van grijs-wit gespikkeld Bianco Sardo graniet (vorst-bestendig), met daarop teksten d.m.v. bronzen belettering. De gemeente heeft in 1993 wel een bovengronds urnengraf toegestaan. Daarin is plaats voor ca. 40 urnen. Op de grafsteen is echter voor niet meer dan ca. 12 namen plaats. Daarom werd april-mei 2014 door de Stichting Van Voorst Vader in

¹⁰ Zie de Verklaring van B & W van Wissenkerke dd 10-10-1959, dat “*in het desbetreffende register staan ingeschreven ten name van Dr. P.J.A. van Voorst Vader te Eindhoven elf ‘eigen graven’ op de algemene begraafplaats te Wissenkerke in vak V onder de nos. 1 t/m 11*”; archief van de familie Van Voorst Vader, gemeentearchief Goes.

¹¹ Sedert 1820 heeft de gemeente zich op de begraafplaats in Wissenkerke onthouden van het ruimen van graven.

overleg met de gemeente Noord-Beveland uitbreiding van het urnengraf gerealiseerd door toevoeging van twee urnengraven met iets lager gelegen dekplaten/grafstenen links en rechts van en verbonden met het oorspronkelijke centrale urnengraf, waarvan de dekplaat/grafsteen iets hoger kwam te liggen. Dat drieluik maakt het mogelijk totaal ca. 36 namen te vermelden op de 3 dekplaten/grafstenen (zie “*Noten t.a.v. de uitbreiding van het urnengraf op het familiegrafveld in Wissenkerke*”, pag. 15).

Lijst van personen met een graf in de grond van het familiegrafveld van de familie Vader op de begraafplaats in Wissenkerke:

1. Willem Lodewijk Vader, 1775-1849
2. Johanna Elizabeth Vader - van Voorst, 1781-1852
3. Catharina Johanna Vader, 1803-1886
4. Maria Antonetta Keijl - Vader, 1804-1887
5. Hendrik Jean Keijl, 1793-1870
6. Abraham Catharinus Vader, 1806-1872
7. Jacobus Hendrik Lodewijk Vader van 's-Gravenpolder, 1810-1892
8. Josephine Maria Vader, 1841-1859
9. Catharina Maria Vader van 's-Gravenpolder - Swemer, 1815-1887
10. Henrietta Johanna Elizabeth van der Loeff - Vader, 1813-1869
11. Adrianus Stephanus van der Loeff, 1808-1871

Noten bij de (lijst van personen met) graven in de grond van het familiegrafveld van de familie Vader op de begraafplaats in Wissenkerke:

- De 11 graven betreffen dhr. W.L. Vader en zijn echtgenote mw. J.E. Vader - van Voorst (het ‘stam-ouderpaar’ van de familietak Van Voorst Vader) en 5 van hun 7 volwassen geworden kinderen (in volgorde van geboortjaar in bovenstaande lijst opgenomen) plus 2 schoonzonen, 1 schoondochter en 1 jong gestorven kleinkind.¹²
- De familietakken Vader en Vader van 's Gravenpolder, afstammend van het echtpaar Vader - van Voorst, zijn uitgestorven (geen naamdragers meer). De van het echtpaar Vader - van Voorst afstammende familietak Van Voorst Vader is dat niet en bestaat uit een zgn. ‘Zeeuwse’ (inmiddels ‘Middelburgse’) tak en een zgn. ‘Haagse’ tak.
- Ad 1: Zoon van Pieter Vader (1734-1800), die gemeentesecretaris en baljuw te Kortgene was, en jongere broer van Abraham Vader (1770-1854, in Kortgene begraven), roepnaam Willem; burgemeester van Wissenkerke 1795 - ca. 1816 (met in de loop der jaren de opeenvolgende titels schout, maire, burgemeester en schout),¹³ gemeentesecretaris 1795-1838, rentmeester van de ambachtsheerlijkheid Wissenkerke & Geersdijk (ook werd hij later Heer in de Heerlijkheid, d.w.z. mede-eigenaar), gemeente-ontvanger in Wissenkerke en Kortgene, rijksontvanger van belastingen, dijkgraaf van 6 polders (de Wissenkerke-,

¹² Zie: P.C. van Voorst Vader & A.M. Kramer, ‘*De huizen van de familie Vader in Wissenkerke op Noord-Beveland in de 19^e eeuw en hun bewoners*’, www.familievanvoorstvader/archief; tevens in: De Spuije, Tijdschrift van de Heemkundige Kring De Bevelanden, Afl. 96, Winter 2015, pag. 7-18.

¹³ De schout (in Kortgene baljuw genaamd), een functie vergelijkbaar met die van burgemeester, werd in 1810 maire (bij de inlijving van Nederland in Frankrijk), in 1814 (na de Franse tijd) even burgemeester maar al snel (in 1816 of eerder) weer schout en in 1825 definitief burgemeester, volgens het in 1824 door de regering uitgebrachte ‘*Reglement op de besturen ten plattelande*’. Dhr. W.L. Vader, bij de machtsovername door de patriotten in 1795 tot schout benoemd, was achtereenvolgens schout, maire, even burgemeester, en schout (tot ca. 1816). Zijn directe opvolger was dhr. L. Wisse, ca. 1816 - ca. 1820 schout. Diens opvolger vanaf ca. 1820 was dhr. P. Tazelaar, achtereenvolgens schout en burgemeester. Bron: de notulen van de gemeenteraad van Wissenkerke uit de jaren 1809-1825 zijn onvindbaar, maar uit de koopacte dd 06-03-1820 van grond voor de nieuwe gemeentelijke begraafplaats, aanwezig in het Gemeentearchief Noord-Beveland, blijkt dat dhr. Tazelaar toen schout was, terwijl andere bronnen aangeven, dat dhr. Vader in 1811 en 1813 maire was (Napoleontische volkstellingen 1811 en 1813) en dhr. L. Wisse in 1816 schout (Zeeuws Archief, Toegangsnr. 25, Inv. nr. WKN-H-1816, Wissenkerke (NB) huwelijksakten burgerlijke stand, akte nr. 6 dd 05-07-1816, huwelijk Antonetta Wisse, vader Louis Wisse).

Kamperland-, Jacoba-, Soelekerke-, Willem- en Oud-Cortgeen-polder), etc.; eigenaar van Sorgwijck vanaf 1818.

- Ad 2: Echtgenote van 1 (huwelijk 1799; 13 kinderen, waarvan er 7 de volwassen leeftijd bereikten).
- Ad 3: Oudste volwassen geworden dochter van echtpaar 1 & 2, roepnaam Cateau. Vanaf 1852 (toen haar moeder overleed) eigenaresse van Sorgwijck. Zij woonde als ongehuwde oudste volwassen geworden dochter in de winter in het huis van haar ouders in de Voorstraat in Wissenkerke en in de zomer op Sorgwijck, net als haar ouders. Daar ging ze mee door na het overlijden van haar ouders. In 1870 kwam haar 1 jaar jongere zuster M.A. Keijl - Vader (4) na het overlijden maart 1870 van haar echtgenoot 's zomers ook op Sorgwijck wonen. Waarschijnlijk ging Cateau in 1873 na het vertrek van haar jongere broer Jacob uit Wissenkerke naar Den Haag 's winters in diens leegstaande huis in de Voorstraat wonen, maar spoedig daarna schijnt ze naar Sorgwijck vertrokken te zijn, waar ze toen het hele jaar ging wonen, evenals haar zuster Maria, tot haar overlijden.
- Ad 4: Tweede volwassen geworden dochter van echtpaar 1 & 2, roepnaam Mie, één jaar jonger dan Catharina (3). Haar huwelijk (1828) met H.J. Keijl (5) bleef kinderloos.
- Ad 5: Schoonzoon van echtpaar 1 & 2, huisarts in Wissenkerke. Hendrik J. Keijl, gehuwd met 4, was 'vol vuur' huisarts van ca. 1822 tot het jaar van zijn overlijden (1870); hij had (beperkte) homeopathische sympathieën. Op zijn grafsteen staat 'Doctor in de Medicijnen en Verloskunde' als beroep vermeld.
- Ad 6: Tweede zoon van echtpaar 1 & 2, ook huisarts in Wissenkerke. Abraham C. Vader, roepnaam Bram, woonde naast zijn zuster en zwager, het echtpaar Keijl-Vader, en had vanaf 1833 een kleine praktijk, die hij (ruim) voor 1863 neerlegde. Op zijn grafsteen staat als beroep vermeld: 'Doctor in de Medecijnen en Verloskunde'. Hij was achtereenvolgens gehuwd met twee zusters Pieterse (M. Pieterse, 1814-1836, huwelijk in 1835, vlak na haar eerste bevalling overleden, en S. Pieterse, 1818-1888, huwelijk in 1843; hier spelling van de naam volgens de geboorte-annonce van de oudste dochter (1836) en het Nederlands Patriciaat, op de grafsteen werd en wordt de naam gespeld als 'Pietersen'). Uit beide huwelijken had hij een dochter, beiden gehuwd, waarvan de oudste, Martina W.J.E. (1836-1911), gehuwd met mr. Willem van der Os (1836-1875), twee kinderen had, een zoon (Willem, 1864-1890, gestorven als jur. cand., zie Vlissingse Courant dd 16-12-1891) en een dochter (Josina Anna, 1868-1935, gehuwd met ds. Jan Jacob van den Broek, 1865-1919, 3 dochters, alle drie kinderloos gestorven, zie Nederlands Patriciaat 1980-1981, 65^e jaargang, pag. 67-68).

Als geboortejaar van A.C. Vader staat op de originele en op de in 2000 geplaatste nieuwe grafsteen (foutief) 1807 vermeld. In de 1953 en 1991 editie van het Nederlands Patriciaat staat 1806 als geboortejaar vermeld (bron: de familiebijbel van W.L. Vader, de vader van A.C. Vader), net als in alle publicaties van P.J.A. van Voorst Vader. Bovendien wordt 1806 als zijn geboortejaar genoemd in het Doopboek Wissenkerke 1795-1810 (Zeeuws Archief, op de website 'Zeeuwen Gezocht' bij Johan Hendrik Holsappel, gedoopt in 1795 als zoon van de predikant te Wissenkerke, staat de scan van een schrift met de volledige doopregisters en huwelijksregisters uit verschillende perioden omstreeks 1800 van Tholen, Kortgene en Wissenkerke).

- Ad 7: Derde volwassen geworden zoon van echtpaar 1 & 2, roepnaam (Oom) Ko. Burgemeester van Wissenkerke 1853-1873, gemeentesecretaris 1838-1873, rentmeester van de ambachtsheerlijkheid Wissenkerke & Geersdijk (en Heer in die Heerlijkheid, d.w.z. mede-eigenaar, tot de Heerlijkheid in 1876 verkocht werd), gemeente-ontvanger in Wissenkerke en Kortgene, dijkgraaf of anderszins bestuurder van 13 (van de 29) Noord-Bevelandse polders, o.a. de Frederiks- en Kamperland-polder, strandvonder van Wissenkerke en Colijnsplaat, etc.; erfde Sorgwijck in 1886 van zijn oudere en oudste volwassen geworden zuster Catharina (3). Kocht in 1863 de heerlijkheid 's Gravenpolder,

mede ter gelegenheid van zijn zilveren bruiloft en omdat zijn vrouw daar bindingen had uit haar jeugd. In 1873 ging hij in Den Haag wonen, net als later zijn zoon Willem J. Vader van 's Gravenpolder (1839-1916), ook burgemeester van Wissenkerke (1873-1894), die in Den Haag op Oud Eik & Duinen begraven ligt en zijn vader ook als eigenaar van Sorgwijck opvolgde (bij het kinderloos overlijden in 1932 van zijn weduwe ging Sorgwijck naar dhr. D.H.A. van Voorst Vader, 1879-1951, die in hetzelfde familiegraf op Oud Eik & Duinen begraven ligt en wiens moeder een jonger zusje was van genoemde weduwe).

Op de originele grafsteen werd de achternaam van 7 gespeld als Vader van 'sGravenpolder, op de nieuwe grafsteen als Vader van 's Gravenpolder (met spatie tussen 's en Gravenpolder), in de 1991 editie van het Nederlands Patriciaat als Vader van 's-Gravenpolder, zoals ook de naam van het dorp bij Goes anno 2014 gespeld wordt.

- Ad 8: Dochter van echtpaar 7 & 9, roepnaam Mimi (op de originele en nieuwe grafsteen werd/wordt haar voornaam gespeld als Josophine, in de 1991 editie van het Nederlands Patriciaat als Josephine), op bijna 18-jarige leeftijd door tuberculose overleden, tot groot verdriet van haar ouders. Zij ligt tussen haar ouders in. Haar grafsteen en die van haar moeder zijn verbonden door een 'verbindingssteen'.
- Ad 9: Echtgenote van 7 (huwelijk 1837; 2 kinderen).
- Ad 10. De derde volwassen geworden dochter van het echtpaar Vader - van Voorst, roepnaam Jet, 10 jaar jonger dan haar oudste volwassen geworden zuster Catharina (3). Haar huwelijk (1839) met 11 bleef kinderloos.
- Ad 11. Echtgenoot van 10, rijksontvanger van belastingen.

Noten t.a.v. het herstel van de graven in de grond en de verklaring tot monument:

- De grafstenen van 1, 2 en 6 zijn wegens ernstige schade in 2000 vernieuwd in opdracht van dhr. P.J.A. van Voorst Vader in overleg met de gemeente Noord-Beveland en de Stichting van Voorst Vader. Door Timmerman Natuursteen BV werden de oude grafstenen van niet-vorstbestendig grijs Belgisch hardsteen vervangen door vorstbestendig gezoet donkergrijs Impala graniet, dat qua uiterlijk enigszins lijkt op grijs Belgisch hardsteen. Formaat en grafsteenteksten bleven onveranderd.
- Om het graf van 6 stond een sierhek, waarvan de resten in 2000 (of wat eerder) weggehaald werden.
- Om de graven van 7-9 stond ook een sierhek, eerst hoog, later laag. Het is herhaaldelijk vernieuwd (in 1971 en 1995), maar anno 2013 was het wederom grotendeels verdwenen; er resteerden nog 12 lage sierhek-paaltjes, die februari 2014 verwijderd werden door Timmerman Natuursteen BV.
- Anno 2013 toonden 3 grafstenen duidelijke breuken met discontinuering van het oppervlak (die niet interfereerden met de leesbaarheid van de grafsteenteksten), nml. de grafstenen van 3 (hoek links boven), 5 (bovenaan overdwers) en 10 (bovenaan overdwers).
- Anno 2013 toonde de grafsteen van 9 een (waarschijnlijk in 1983) gerepareerde breuk (in het midden overdwers), welke reparatie nog stand hield, en een niet-gerepareerde breuk zonder discontinuering van het oppervlak (een verticale breuk, eerst haarbreuk, lager overgaand in een echte breuk tot onderaan); beide breuken interfereerden niet met de leesbaarheid van de grafsteentekst.
- Anno 2013 toonden 2 grafstenen haarscheuren, nml. de grafstenen van 7 (verticaal) en 8 (overdwers).
- Anno 2013 werden dus in totaal bij 6 grafstenen (van 3, 5, 7-10) breuken/haarscheuren geconstateerd.
- Februari 2014 werden in opdracht van dhr. F. van Voorst Vader (geb. 1946), sedert 1992 voorzitter van de Stichting Van Voorst Vader, in overleg met de gemeente Noord-

Beveland en met toestemming van het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader de 6 kapotte grafstenen van 3, 5 en 7-10 door Timmerman Natuursteen BV vervangen door nieuwe grafstenen (zerken) van vorstbestendig donkergrijs gezoet Impala graniet (ook wel Rustenbuild of Rustenburg graniet genoemd) uit Zuid-Afrika, d.w.z. precies hetzelfde Impala graniet, dat in 2000 gebruikt werd. Formaat en grafsteenteksten bleven onveranderd (inclusief de 'fouten' in de teksten), behalve het formaat van de grafsteen van 5, die ingekort werd, omdat die grafsteen klem zat tussen 2 bomen, één aan het hoofd- en één aan het voeteneind, en de teksten met de naam Vader van 's Gravenpolder (het originele Vader van 'sGravenpolder werd Vader van 's Gravenpolder). Tevens werden de 9 graven, waarbij onderbouw/fundering inadequaaf was of ontbrak (graven van 3-11), door Timmerman Natuursteen BV daarvan voorzien (d.w.z. van een betonnen funderingsraam, enkele centimeters hoog). Het hoofdeinde van de grafsteen van de graven, waarbij een nieuwe fundering werd gelegd, kwam iets hoger te liggen dan het voeteneinde, ook beter voor de afwatering bij regen op de grafsteen. Bovendien maakte en plaatste Timmerman Natuursteen BV ter vervanging van de 4 oude grenspalen, die in 2004 door de gemeente aan de Noordzijde van het perceel geplaatst werden (zie *'Gegevens t.a.v. het eigendom van de grond met graven van de familie Vader en de grafrechten aldaar'*, pag. 18), 5 nieuwe grenspalen van gezoet Impala graniet (140x25x25 cm, waarvan ca. 50-60 cm in de grond kwam te zitten, boven op een betonnen plaat om wegzakken te voorkomen, ze steken ca. 85 cm boven de grond uit), voorzien van de markering 'WLV' (daarvoor gebruik makend van het voorbeeld van de markering op de laatste nog bestaande originele gemarkeerde afgebroken grenspaal, 64x15x10 cm, in 2013 door dhr. A.M. Kramer uit Wissenkerke op de composthoop gevonden, anno 2015 door hem aan het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader overgedragen, thans bewaard in het vakantiehuis van het echtpaar Van Voorst Vader - Haitsma Mulier en kinderen in Grijpskerke, samen met 2 witte plastic plaatjes, 8x8 cm, met erop 'WLV' in zwarte letters, van 2 grenspalen door de gemeente in 2004 geplaatst). Er werd een grenspaal geplaatst op alle vier hoeken van het perceel en een grenspaal t.p.v. de midden-Noordzijde van het perceel.¹⁴ De kosten hiervan werden gedragen door de opdrachtgever met steun van andere familieleden, het Graffonds (zie pag. 18) en de diakonie (zie *"Legaten aan de Diaconie van Wissenkerke t.b.v. de graven in de grond van 7-9 en 6"*, pag. 20).

- In 2013 werd met de gemeente Noord-Beveland afgesproken, dat zij zou zorgen voor het verwijderen van planten en struiken bij de graven van 7-9 (december 2014 gerealiseerd) en de stronk bij het graf van 6 (eind 2013 gerealiseerd) en zou zorgen voor een schelpenstrook van 25 cm breed om elk graf, inclusief het urnengraf, en om de vijf nieuwe grenspalen. De schelpenstrook (of een meer duurzaam alternatief) zou er voor dienen om schade door grasmaaimachines en ander groenverzorgingsmateriaal (bladerzuigers e.d.), machines, die er vroeger, voor de jaren 1960, nog niet waren, te voorkomen. Buiten de schelpenstroken bleef de grasmat gehandhaafd, door de gemeente eind 2014 om het nieuwe, grotere urnengraf en in 2015 om de graven van 7-9 gecompleteerd.

Op 10-12-2014 werd door het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader (F. van Voorst Vader en J.E.S. van Voorst Vader - de Rechter) met dhr. R. Lieveense, senior beleidsmedewerker van de gemeente Noord-Beveland, en dhr. B. van den Berge, hoofd groenvoorziening, overlegd over preventie van het besmeuren met vogel-uitwerpselen

¹⁴ Zie de dia-presentatie voor de familie-reünie dd 12-04-2014 op De Bockhorst (in bezit van het gemeentearchief te Wissenkerke en Goes) van dhr. P.C. van Voorst Vader (geb. 1946) namens het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader met verslag van de situatie in 2013 en 2014, d.w.z. voor en na herstel van de graven in de grond van de familie Vader en uitbreiding van het urnengraf van de Stichting Van Voorst Vader in 2014 op de begraafplaats in Wissenkerke.

van de grafstenen onder de twee bomen, die aan weerszijde van het graf van 5 staan (zomer en winter wordt het graf van met name 3 en ook wel 4 besmeurd, bij de andere grafstenen onder de twee bomen op dat perceel gebeurt dat in geringe mate, vnl. in de zomer; alleen de grafstenen, die buiten de twee bomen gelegen zijn, nml. die van het gezin Vader van 's Gravenpolder en het urnengraf, blijven vrij van vogel-uitwerpselen). De twee bomen (een beuk en een treures) zijn door zwam aangetast (eerst de beuk, wegens het wegvallen van bescherming van de lichtgevoelige bast door samenhang met andere in de jaren 1990 door de gemeente gerooide beuken aan de kant van het urnengraf, daarna secundair de treures). De gemeente gaf aan over ca. 5 jaar (in 2019) die bomen te willen rooien, hetgeen niettemin december 2015 gerealiseerd werd op dringend verzoek van het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader (zie onder).

Dhr. A.M. Kramer (zie voetnoot 6) stelde begin 2014 voor een zitbankje te plaatsen bij het perceel met graven van de familie Vader, wat dan het enige bankje in het oude, niet meer actief gebruikte deel van de begraafplaats zou zijn. Op 10-12-2014 verklaarde dhr. R. Lieveense, senior beleidsmedewerker van de gemeente Noord-Beveland, dat de gemeente dat voorstel accordeert. Elders op de begraafplaats is er ca. 2004 bij de urnenmuur 1 bankje geplaatst (op voorstel van dhr. A.M. Kramer, i.o.m. mw. J.M. Meulenberg - op 't Hof, toen wethouder) en vlak daarnaast een tweede bank, terwijl er in 2006 bij de uitbreiding van de begraafplaats aan de Zuidzijde daar 3 zitbankjes geplaatst werden.¹⁵

De gemeente verklaarde in 2013 de intentie te hebben de familiegraven van de familie Vader in Wissenkerke tot monument te laten verklaren, met plaatsing van een tekstbord bij de familiegraven met historische achtergrond-informatie, zoals er ook in de Voorstraat van Wissenkerke en bij het begin van de Bosdijk naar Sorgwijck dergelijke tekstborden staan, waarop ook de rol van de familie Vader t.a.v. Wissenkerke en Sorgwijck toegelicht wordt. Op 10-12-2014 deelde dhr. R. Lieveense, senior beleidsmedewerker van de gemeente Noord-Beveland, mee de procedure te starten; zijn nota aangaande het begraafplaatsen-beleid op Noord-Beveland (met het Zeeuwse deel van de toenmalige versie van het concept van deze graven-nota van de Stichting Van Voorst Vader als bijlage) werd eind 2014 in de gemeenteraad besproken.

Op 07-04-2015 besloten burgemeester & wethouders van Noord-Beveland, gelet op artikel 26 van de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen, om de graven te Wissenkerke waarin leden van de familie Vader / Van Voorst Vader begraven dan wel bijgezet zijn aan te merken als '*graven met een historische betekenis*' (gemeentelijk monument).

Op 09-04-2015 vond opnieuw overleg plaats tussen het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader (F. van Voorst Vader en J.E.S. van Voorst Vader - de Rechter) met dhr. R. Lieveense, senior beleidsmedewerker van de gemeente Noord-Beveland, en dhr. B. van den Berge, hoofd groenvoorziening. Vanwege bovenvermeld besluit zal de gemeente bij de graven van de familie Vader / Van Voorst Vader een informatiebord met historische toelichting plaatsen, in overleg met de Stichting Van Voorst Vader (tekst door de Stichting Van Voorst Vader aan te leveren). De gemeente bleek de herinrichting bepaald te hebben: er komen direct ten Noorden van het perceel van de familie Vader drie (treur)honingbomen (*Sophora japonica* 'pendula') en er komt daar een zitbank. Ca. 2012

¹⁵ In 1820 werd het eerste deel van de gemeentelijke begraafplaats aangelegd, naast grond met een aantal particuliere graven. In 1865 werd de begraafplaats uitgebreid met een tweede deel aan de Oostzijde (achterin), ter linkerhand na betreding van de begraafplaats door het omstreeks die tijd geplaatste ingangshek, en waarschijnlijk ook met het deel met particuliere graven, o.a. van de familie Vader. Ca. 1954 werd het deel aan de Westzijde in gebruik genomen, ter rechterhand van het oude deel, waar men komt door langs de graven van de familie Vader in het oude deel te lopen. Op dat ca. 1954 in gebruik genomen deel werd in de jaren 1950 een columbarium in de vorm van een urnenmuur gebouwd. In 1978 was er opnieuw uitbreiding, ver aan de Westzijde. In 2006 was er uitbreiding met een strook land aan de Zuidzijde, tevoren deel van een voetbalveld, waar anno 2015 nog niemand begraven was.

heeft de gemeente daar op het grasveld verder naar het Noorden al een nieuwe beuk geplant. De gemeente heeft €2677,- gereserveerd voor de kosten verbonden aan de aanwijzing van de graven van de familie Vader / Van Voorst Vader in Wissenkerke als graven met een historische betekenis (en voor de restauratie van de graftrommels op het graf van het echtpaar Nieuwdorp in Colijnsplaat). De gemeente heeft geen duurzame oplossing voor het beschermen van de zerken en de grenspalen tegen beschadiging door grasmaaimachines e.d. Een strook met schelpen e.d. werd niet als een duurzame oplossing gezien. Bescherming tegen schade door grasmaaimachines werd nog niet gerealiseerd. Het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader heeft daarom dd 09-04-2015 Timmerman Natuursteen BV gevraagd een offerte uit te brengen voor het aanleggen van beschermende betonnen bakken met grind om de graven. Ook werd de gemeente gevraagd de twee door zwam aangetaste bomen op korte termijn te rooien, niet pas over ca. 5 jaar. En inderdaad, december 2015 werden de door twee door zwam aangetaste oude bomen gerooid en er werden direct ten Noorden van het perceel van de familie Vader drie (treur)honingbomen (*Sophora japonica* 'pendula') geplant. De zitbank werd tot op heden (juni 2017) nog niet geplaatst. Mogelijk gebeurt dat t.z.t. alsnog.

Mei 2016 werd door Timmermans Natuursteen BV de grafsteen van dhr. H.J. Keijl, die tussen de 2 gerooide bomen lag, apart van het blok van 6 andere graven (waar o.a. zijn echtgenote lag), mede op verzoek van de gemeente Noord-Beveland (om het terreinonderhoud te faciliteren), verplaatst naar een plek naast het blok van 6 andere graven (in het midden, op één lijn met de grafstenen van het echtpaar Van der Loeff-Vader), waar ook het nieuwe graf van de maart 2016 uit Amersfoort overgeplaatste Van Voorst Vader familieleden gedolven werd en van een nieuwe grafsteen voorzien (op de onderste rij, op één lijn met de grafstenen van de zusters Maria en Catharina Vader). Tevens werd om dat blok van 8 graven (plus één nog niet gebruikt graf, op één lijn met de grafstenen van het echtpaar Vader-van Voorst, waardoor een blok van 9 graven ontstond) een beschermingsconstructie gebouwd om schade door grasmaaimachines e.d. te voorkomen. In het nieuwe blok van 9 graven werd aan de rand beton gestort en de ruimte tussen de stenen werd opgevuld met grijs grit (daaronder werd ook beton gestort). Om te voorkomen dat het grit 'wegloopt' naar het omgevende gras, werd aan de buitenrand van het blok van 9 grafstenen plus grit een stenen rand geplaatst, 10 cm breed en ca. 5-8 cm boven de grond uitstekend. Die stenen rand is van hetzelfde materiaal, met dezelfde kleur, als de nieuwe grafstenen, van Impala graniet. Aanvullend werd op elk van de vier hoeken van het blok van 9 graven een paaltje geplaatst. Bij het solitaire graf van dhr. A.C. Vader naast het urnengraf werden ook vier paaltjes geplaatst. Die stenen paaltjes, ook van Impala Graniet, steken ca. 14-22 cm boven de grond uit en zijn in omvang 12,5x12,5 cm groot (de helft van de dikte van de 5 in 2014 op de rand van het familiegrafveld geplaatste eigendomspalen). Dergelijke paaltjes werden niet geplaatst bij het urnengraf en de 3 graven van het gezin van dhr. J.H.L. Vader, want die graven liggen hoger dan de rest en zijn daardoor (hopelijk) niet gevoelig voor mechanische schade.¹⁶

Mei 2016 plaatste de gemeente tegen de middelste WLV-grenspaal aan de Noordzijde van het familiegrafveld een kleine steen (15 cm hoog, 10 cm breed, een soort tong) met daarop het Romeinse getal "V", d.w.z. het nummer van het vak van het familiegrafveld op de begraafplaats in Wissenkerke.

¹⁶ Zie de dia-presentatie voor de familie-reünie dd 04-06-2016 te Kamperland op Noord-Beveland (zie www.familievancouver.nl, het archief in het openbare deel), ook in bezit van het gemeentearchief te Wissenkerke en te Goes) van dhr. P.C. van Voorst Vader (geb. 1946) namens het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader met de laatste nieuwtjes t.a.v. de historie van Sorgwijck (hofstede & buitenplaats bij Wissenkerke, 1818-1957 in bezit van de familie Vader) en het familiegrafveld op de begraafplaats in Wissenkerke (herstel en uitbreiding van de graven in de grond en uitbreiding van het urnengraf). De dia-presentatie werd dd 04-06-2016 in Kamperland gepresenteerd door dhr. T.H. van Voorst Vader wegens ziekte van dhr. P.C. van Voorst Vader, zijn oudere broer.

Op zaterdag 17 juni 2017 werd het informatiebord op het familiegrafveld op de begraafplaats in Wissenkerke door de burgemeester, dhr. M.J.A. Delhez, onthuld, voorafgegaan door een bijeenkomst van leden van de familie Van Voorst Vader (het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader, minus Andree uit Brussel, en J.M. van Voorst Vader - Wieringa en haar zoon P.J.Q. van Voorst Vader), gemeentefunctionarissen,¹⁷ archiefmedewerkers,¹⁸ dhr. M.B. Timmerman (Fa. Timmerman Natuur-steen BV), en verdere geïnteresseerden (de diaconie,¹⁹ dhr. A.M. Kramer, dhr. D.P. Bruynzeel - qua intentie -,²⁰ een huidige bewoner van Sorgwijck, d.w.z. dhr. A.L.P. de Bakker, en andere personen betrokken bij het hofsteden-familie-Vader-Zeeland-19^e-eeuw-project van P.C. van Voorst Vader²¹) in hotel-restaurant De Kroon, Voorstraat, Wissenkerke, met een toespraak van F. van Voorst Vader, voorzitter van de Stichting Van Voorst Vader, en een korte lezing van P.C. van Voorst Vader (over de historie, met lichtbeelden).

Lijst van personen met een graf in de grond van het familiegrafveld van de familie Vader op de begraafplaats in Wissenkerke, maart 2016 herbegraven in Wissenkerke vanuit het Van Voorst Vader familiegraf in Amersfoort (ouderpaar Van Voorst Vader - Schout Velthuijs met 4 van hun 6 volwassen geworden kinderen plus 2 partners, welke 4 kinderen allen kinderloos stierven; zie voor verdere gegevens bij 'Amersfoort'):

1. Pieter Johannes Franciscus van Voorst Vader, 1844-1918
2. Catharina van Voorst Vader - Schout Velthuijs, 1848-1931
3. Pieter Johannes Adrianus van Voorst Vader, 1876-1951
4. Cornelis Marius van Voorst Vader, 1878-1925
5. Wilhelmina Johanna Anna van Voorst Vader - Stern, 1887-1976
6. Helena Jacoba Petronella van Voorst Vader, 1879-1972
7. Elisabeth Johanna de Bode - van Voorst Vader, 1882-1942
8. Wilhelmus Hermanus de Bode, 1876-1959

Lijst van personen bijgezet in het urnengraf van de Stichting Van Voorst Vader op het familiegrafveld in Wissenkerke:

1. Frederik van Voorst Vader, 1925-1992
2. Frederica Sara Catharina Brandt - van Voorst Vader, 1954-2011
3. Pieter Johannes Adrianus van Voorst Vader, 1916-2009
4. Willem Lodewijk van Voorst Vader, 1927-2000
5. Cornelis Marius van Voorst Vader, 1921-1996
6. Alexander Arthur van Voorst Vader, 1948-2014

¹⁷ Dhr. M.J.A. Delhez, burgemeester, mw. A.P.L.M. Slenter-Jamar, wethouder, en dhr. R. Lieveense, senior beleidsmedewerker.

¹⁸ Dhr. L.J. Moerland, gemeentearchief Goes, en dhr. G. de Fouw, gemeentearchief Noord-Beveland te Wissenkerke (ressortterend onder het gemeentearchief te Goes).

¹⁹ Ds. R. den Hartog, mw. R. Will en dhr. J. Trimpe.

²⁰ Prof. dr. D.P. Bruynzeel, geb. 1943, dermatoloog (evenals dr. P.C. van Voorst Vader, gepensioneerd hoofd polikliniek afd. dermatologie U.M.C.G., Groningen), emeritus hoogleraar allergologie, afd. dermatologie A.Z.V.U., Amsterdam, zoon van dhr. J.L.J. Bruynzeel (1900-1965), 1929-1964 huisarts te Wissenkerke.

²¹ Dhr. A.J. de Loeff & echtgenote (steungever boerderijenproject van P.C. van Voorst Vader, zelf bezig met veel groter historisch project t.a.v. boerderijen op Noord-Beveland tot 1832), dhr. A. Haaij (ex-medewerker gemeentearchief Goes, steungever boerderijen-project t.a.v. Werklust bij Yerseke), dhr. A.L.P. de Bakker (Sorgwijck, Kamperland), dhr. N. de Kater (sr) en dhr. H.N. de Kater (jr) met echtgenotes (Torenhoeve, Geersdijk), E. van Leeuwaarden (Wijtvliet, Geersdijk) - qua intentie -, mw. M. van der Maas-Schot en haar jongste zoon (Martin) en mw. M.J. van den Dorpel - van der Maas (Schoonoord, Geersdijk), dhr. A.G. van der Maas (Landlust, W'kerke) - qua intentie -, dhr. J.C. & dhr. J.J. van den Berg, vader & zoon (Vlietenburg, W'kerke), mw. C.A. Leendertse (Catharina Maria Hof, Kamperland) en haar zuster (Wilna), mw. M.J. van Hee-Oostdijk (Oud Campen, Kamperland), dhr. W.C.P. Wiskerke & echtgenote (Dijkzicht, Kortgene) - qua intentie -, dhr. J.J.M. van Oeveren & echtgenote (Noord-Holland, Kortgene), mw. C.N. Steendijk-Geluk (Spardamme, Kruijningen).

Noten bij (de lijst van personen bijgezet in) het urnengraf van de Stichting Van Voorst Vader op het familiegrafveld in Wissenkerke (gebouwd in 1993, uitgebreid in 2014):

- Op de centrale dekplaat/grafsteen (van grijs-wit gespikkeld Bianco Sardo graniet uit Sardinië, Italië) staan bovenaan de namen van 1 & 2, onderaan de namen van 3-5, met helemaal onderaan de naam van 5. De urnen van 1 & 2 staan bij het hoofdeinde, die van 3-5 bij het voeteneinde. Op de linker dekplaat staat bovenaan de naam van 6.
- Ad 1: Roepnaam Frits, fysisch chemicus (promotie 1959 TU Delft), research-chemicus bij Unilever, kleinzoon van de in 's-Gravenhage begraven stamvader van de zgn. 'Haagse tak' (van de familietak Van Voorst Vader), jongste zoon van het op Westerveld begraven echtpaar Van Voorst Vader - Metzlar. De moeder van de stamvader van de 'Haagse tak', H.J.P. van Voorst Vader - Kloppert (1821-1883), 2^e echtgenote (huwelijk 1854) van P.J. van Voorst Vader (1805-1869, begraven in Goes), ligt begraven in Zeist. Frits van Voorst Vader was de eerste voorzitter van de in 1991 opgerichte Stichting Van Voorst Vader.
- Ad 2. Roepnaam Freda, apotheker en docente opleiding apothekersassistenten, dochter van 1; huwde 1985 Maarten Brandt, geb. 1954, muziekjournalist, geen kinderen.
- Ad 3. Roepnaam Jan, arts (promotie 1946 Universiteit Utrecht), longarts in Eindhoven/Geldrop, bestuurlijk actief, o.a. als voorzitter Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten en auctor intellectualis van de in 1974 opgerichte Stichting Volksgezondheid en Roken, in 2005 benoemd tot Lid in de orde van Oranje-Nassau.
- Ad 4. Roepnaam Willem, psycholoog (directeur Protestantse School-psychologische Dienst Haarlem, daarna Hoofd afd. Opleiding & Functiewaardering G.A.K. Amsterdam) en predikant (studeerde eerst theologie, daarna psychologie).
- Ad 5. Roepnaam Kees, bedrijfsjurist, directielid Kon. N'landse Zoutindustrie (later AKZO genaamd), chef alg. beheer Fa. Hoechst, Vlissingen, tenslotte rijksconsulent voor Complementaire Sociale Voorzieningen voor Zeeland.

Noot ad 3-5: Jan, Willem en Kees zijn zonen van het echtpaar Van Voorst Vader - de Vidal de Saint Germain (begraven in Goes), de zgn. 'Middelburgse tak', voortkomend uit de zgn. 'Zeeuwse tak' van de familie Van Voorst Vader, welke 'Zeeuwse tak' verder uitgestorven is. Genoemd echtpaar, 1928-1965 woonachtig in Middelburg, had 6 zonen.²² De vrouw, waaruit de zgn. 'Zeeuwse' en later de zgn. 'Middelburgse tak' voortkwam, J.A. van Voorst Vader - Fock (1808-1849), 1^e echtgenote (huwelijk 1838) van P.J. van Voorst Vader (1805-1869), ligt begraven in Goes.

- Ad 6: 2^e zoon van de oudste van de 6 bovengenoemde zonen (d.w.z. van P.J.F. van Voorst Vader, 1913-1999, begraven in Harderwijk), jurist, aanvankelijk medewerker van De Nederlandse Bank (DNB), 1988-1991 secretaris Concernraad van de Nederlandse Reassurantiegroep N.V., 1991-2002 voorzitter Ned. Bond van Assurantiebemiddelaars (NBVA), 2002-2004 algemeen directeur Stichting Rechtsbijstand Schaderegelingkantoor (SRK), daarna o.a. lid algemeen bestuur VNO-NCW, lid raad commissarissen ANWB Rechtsbijstand, vicevoorzitter Vereniging Nederlandse Kerftabakindustrie en 2009-2012 plaatsvervangend voorzitter Nederlandse Vereniging van Hypothecair Planners (NVHP), in 2009 benoemd tot Ridder in de orde van Oranje Nassau.

Noten t.a.v. de uitbreiding van het urnengraf op het familiegrafveld in Wissenkerke:

- Uitbreiding urnengraf: april-mei 2014 werd in opdracht van dhr. F. van Voorst Vader (geb. 1946), sedert 1992 voorzitter van de Stichting Van Voorst Vader, in overleg met de gemeente Noord-Beveland en met toestemming van het bestuur van de Stichting Van

²² De oudste zoon, P.J.F. van Voorst Vader (1913-1999), ligt begraven op begraafplaats Oostergaarde in Harderwijk (zie Harderwijk). De tweede zoon, Karel François Paul (1914-1986), werd begraven op een begraafplaats (Musselwhite cemetery) op een heuvel bij Abbotsford, BC, Canada, evenals zijn weduwe, M.J. (Hans) van Voorst Vader - Berg (1916-2016). In 1954 emigreerden zij met hun zoon Jasper Karel (geb. 1947) naar Canada. Wat betreft de langst levende zoon, R.C.A. van Voorst Vader, geb. 1918: zie Ginneken.

Vorst Vader het urnengraf uitgebreid tot een drieluik, terwijl het oorspronkelijke, centrale urnengraf vergroot werd.

Het oorspronkelijke, centrale bovengrondse urnengraf, waarin plaats is voor ca. 40 urnen en dat bedekt is met een dekplaat/grafsteen waarop plaats is voor ca. 12-14 namen, kreeg, met behoud van de oorspronkelijke dekplaat/grafsteen, hogere wanden (50 cm aan het hoofdeinde, 40 cm aan het voeteneinde).

Het oorspronkelijke, centrale bovengrondse urnengraf werd bovendien uitgebreid met twee even grote flankerende bovengrondse urnengraven, met dekplaten/grafstenen van hetzelfde materiaal, met iets lagere wanden (hoofdeinde 35 cm, voeteneinde 25 cm), even hoog als het oorspronkelijke deel voordat daarvan de wanden verhoogd werden. Ook onder de flankerende dekplaten/grafstenen kunnen urnen geplaatst worden.

Op elke grafsteen/dekplaat van het drieluik is plaats voor de gegevens van ca. 12 personen, in totaal is er dus plaats voor de gegevens van ca. 36 personen.²³ Een urn dient bij plaatsing in het centrale of een flankerend urnengraf niet hoger te zijn dan 24 cm.

- Belettering op de centrale dekplaat/grafsteen van het urnengraf: op de centrale dekplaat/grafsteen was anno 2011, toen daar de gegevens van 5 personen op vermeld waren, nog ruimte voor de gegevens van 6-8 personen (afhankelijk van het aantal regels per persoon, anno 2011 3 regels voor F.S.C. Brandt - van Voorst Vader en P.J.A. van Voorst Vader en 2 voor de anderen).

Degenen, van wie in 2014-2016 bekend werd, dat ze een plek reserveren, zijn: de echtgenotes/weduwes van 1 en 3-5 en de oudste zoon van Frederik van Voorst Vader en zijn vrouw (totaal 6 personen). De gegevens van de 6 genoemde personen worden t.z.t. op de centrale dekplaat/grafsteen toegevoegd aan de reeds op de dekplaat/grafsteen opgebrachte gegevens, die van de 'Middelburgse tak' onderaan, die van de 'Haagse tak' bovenaan.

Oktober 2016 werd op verzoek van het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader (coördinator: P.C. van Voorst Vader) i.o.m. de direct betrokkenen door dhr. M.B. Timmerman van de Fa. Timmerman Natuursteen BV een concept-indeling gemaakt, want voor het bij elkaar plaatsen van de namen van echtparen, zoals door de weduwes gewenst o.b.v. een eerdere concept-indeling november 2015 door Fa. Timmerman Natuursteen BV gemaakt, moet de indeling van de belettering op de steen geheel vernieuwd worden (de steen wordt daarvoor omgedraaid). Daarna is er op de centrale dekplaat/grafsteen nog ruimte voor de gegevens van 2 personen.

De gegevens van A.A. van Voorst Vader, juni 2014 overleden, staan bovenaan op de linker dekplaat/grafsteen, daaronder is zijn urn geplaatst.

Geschiedenis van het urnengraf op het familiegrafveld van de Stichting Van Voorst Vader in Wissenkerke:²⁴

Het urnengraf werd in 1993 gebouwd door Fa. Timmerman Natuursteen BV,²⁵ Nieuwerkerk, Schouwen-Duivenland, in opdracht van dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009) en mw. J.M. van Voorst Vader - Wieringa (geb. 1927), weduwe van dhr. F.

²³ Zie voetnoot 14 & 16 (over de dia-presentaties).

²⁴ Aan de kant van het urnengraf, direct ten Zuiden van het familiegrafveld, bevinden zich vijf Commonwealth War Graves (Oorlogsgraven van het Gemenebest) van geallieerde militairen, vier uit het Verenigd Koninkrijk (UK) en één uit Canada, die in de tweede Wereldoorlog (1940-1945) omkwamen. Tegenover die oorlogsgraven bevinden zich vier kinder-graven, van kinderen gestorven in 1951, 1954, 1963 en 1965 blijkens de grafstenen.

²⁵ Oprichter, jaren 1910: dhr. C.C. Timmerman, grootvader van de twee firmanten (broers) anno 2015, dhr. M.B. Timmerman en dhr. C.C. Timmerman, opvolgers van hun vader, dhr. W.C.C. Timmerman (in 2016 werd dhr. C.C. Timmerman opgevolgd door zijn schoonzoon, dhr. H. Heun). Oorspronkelijk in Zierikzee gevestigd, werd de firma in 1966 door dhr. W.C.C. Timmerman naar Nieuwerkerk overgebracht. Ook kwamen er vestigingen in Rotterdam (1980) en Hellevoetsluis (2010). Grootvader Timmerman nam het bedrijf over van een Van der Linden, welke familie toen ook al meerdere generaties dat bedrijf draaiende hield.

van Voorst Vader (1925-1992), na toestemming van de gemeente Wissenkerke (n.a.v. een brief dd 08-02-1993 van dhr. P.J.A. van Voorst Vader aan de gemeente Wissenkerke, waarin hij vraagt om toestemming voor bouw van een urnengraf op begraafplaatsgrond in eigendom van de Stichting Van Voorst Vader) en de Stichting Van Voorst Vader (brief dd 13-03-1993).²⁶ De gemeente Wissenkerke weigerde in 1993 graven in de grond toe te staan op het perceel, dat verondersteld wordt eigendom te zijn van de Stichting Van Voorst Vader, omdat er in WO II (1940-1945) in die grond Joodse mensen illegaal, zonder markering, begraven zouden zijn, maar stond een bovengronds urnengraf wel toe.²⁷

De nota dd 17-11-1999 voor de Stichting Van Voorst Vader van dhr. P.J.A. van Voorst Vader getiteld '*Graven der familie Vader*' bevat de volgende tekst aangaande het urnengraf: "*Ieder familielid, aangesloten bij de Stichting (Van Voorst Vader), kan hier (in het urnengraf) zijn (haar) as (urn) doen plaatsen onder de volgende voorwaarden: a) het betalen van de kosten van het plaatsen en de inscriptie (op de grafsteen); b) het betalen van (een bepaalde som geld) aan ondergetekende als éénmalige bijdrage aan bouw en onderhoud, waarvan ik de helft doorbetaal aan mw. J.M. van Voorst Vader - Wieringa. Ik voorzie dat het urnengraf t.z.t. aan de Stichting overgedragen gaat worden.*"

Aangeslotenen van de Stichting Van Voorst Vader kunnen zijn volgens de statuten van die Stichting uit 1991, het jaar van oprichting: a. naamdragers; b. personen, die met een naamdrager voor het leven verbonden zijn; c. personen, die met een naamdrager voor het leven verbonden zijn geweest, welke verbintenis anders dan door wilsbesluit verloren is gegaan; d. kinderen van vrouwelijke naamdragers.

Eind 2013 bepaalden mw. J.M. van Voorst Vader - Wieringa (geb. 1927) en mw. G.H. van Voorst Vader - Haitsma Mulier (geb. 1920, erfgenaam van de in 2009 overleden hr. P.J.A. van Voorst Vader), dat zij het urnengraf plus de daaraan verbonden grafrechten en inkomsten uit de éénmalige bijdrage bij het plaatsen van een urn afstaan aan de Stichting Van Voorst Vader, hetgeen schriftelijk bevestigd werd.

Beheerder van het urnengraf was dhr. P.J.A. van Voorst Vader, die het beheer in 2007 overdroeg aan zijn dochter mw. S.C.F. van Voorst Vader (geb. 1954). Zij droeg eind 2013 het beheer over aan de Stichting Van Voorst Vader, ook schriftelijk bevestigd.

Afspraken (regels) t.a.v. het urnengraf van de Stichting Van Voorst Vader in Wissenkerke, herzien in 2015:

Iedere jaarlijkse bijdrage betalende aangeslotene van de Stichting Van Voorst Vader kan in het urnengraf zijn/haar urn doen plaatsen, onder de volgende voorwaarden (voor de definitie van aangeslotenen: zie direct hierboven):

- a) Dat toestemming verkregen wordt bij de voorzitter van de Stichting Van Voorst Vader.
- b) Dat de kosten van het plaatsen van de urn (max. 24 cm hoog bij plaatsing in zowel het centrale deel als in de twee flankerende delen, waarvan in overleg met de voorzitter van de Stichting Van Voorst Vader en Fa. Timmerman Natuursteen BV afgeweken kan worden) met lichten van de dekplaat/grafsteen en van het aanbrengen van de gegevens van de overledene op de dekplaat/grafsteen vergoed worden (technische hulp om dit te realiseren wordt sedert 1993 gegeven door Fa. Timmerman Natuursteen BV,

²⁶ In 1992 vatten dhr. F. van Voorst Vader (1925-1992), de eerste voorzitter van de in 1991 opgerichte Stichting Van Voorst Vader, en de dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009), eerste secretaris en archivaris van die stichting, het plan op om nieuwe graven op het perceel van de familie Vader op de begraafplaats in Wissenkerke mogelijk te maken. De gemeente Wissenkerke stond toen geen nieuw graf in de grond toe, maar wel een bovengronds urnengraf. Echter, eind 1992 overleed dhr. F. van Voorst Vader plotseling, waarna dhr. P.J.A. van Voorst Vader samen met diens weduwe, mw. J.M. van Voorst Vader - Wieringa, in 1993 de bouw van een urnengraf realiseerde.

²⁷ Inmiddels is (al voor 2016) middels nieuw technisch onderzoek gebleken, dat er geen mensen illegaal begraven zijn. Dat laat wellicht de mogelijkheid toe van begraven in een nieuw graf in de grond van het familiegrafveld.

Nieuwerkerk, Schouwen-Duiveland).^{28,29} Kosten van plaatsing van de urn anno 2011: ca. €1250,- (tevens dus kosten door aanschaf van een keramiek-urn, waarin de as(bus) geplaatst wordt, met opschrift op de keramiek-urn van naam en datum van overlijden).

c) Dat een éénmalige bijdrage gedoneerd wordt aan het Graffonds (zie hieronder, pag. 18), door het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader te gebruiken voor (onderhoud van) de graven van de familie Vader in Wissenkerke, waarbij de hoogte van de éénmalige bijdrage bepaald wordt door het Bestuur van de Stichting Van Voorst Vader (vanaf 2014 beheerder van het Graffonds); hoogte bijdrage anno 2015: €500,-.

d) Dat de leges aan de gemeente Noord-Beveland vergoed worden; het betreft een éénmalige heffing “*op grond van de verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten*”, waarvan de hoogte jaarlijks opnieuw bepaald / geïndexeerd wordt. Kosten éénmalige leges voor een plaatsing van een urn anno 2011 €250,-, anno 2014 €500,-, anno 2015 €550,-.

Graffonds:

- Opggericht in 1999 door dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009) i.o.m. het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader (tot 2014 stond het Graffonds los van die Stichting).³⁰
- Doel: het leveren van een bijdrage aan het onderhoud van de graven, inclusief het urnengraf, van de familie Van Voorst Vader op de begraafplaats van Wissenkerke, Noord-Beveland.
- Beheerder Graffonds 1999-2007: dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009).
- Beheerder Graffonds 2007-2013: mw. S.C.F. van Voorst Vader (geb. 1954), dochter van dhr. P.J.A. van Voorst Vader.
- Beheerder Graffonds sedert 2014: de Stichting Van Voorst Vader (schriftelijk bevestigd door mw. S.C.F. van Voorst Vader).

Gegevens aangaande het eigendom van de grond met graven van de familie Vader in Wissenkerke en de grafrechten aldaar:

T.a.v. het eigendom is geen definitieve uitspraak mogelijk, omdat de desbetreffende documentatie onvindbaar is (het desbetreffende archief over het tijdvak 1809-1825 is verdwenen). Wel lijkt er vanuit gegaan te kunnen worden dat de grafrechten op genoemde grond aan de Stichting van Voorst Vader toebehoren.

In een brief van dhr. P.J.A. van Voorst Vader dd 30-10-2000 aan het College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Noord-Beveland werd gewezen op het feit, dat het urnengraf gebouwd is op grond, die sedert ca. 1820 eigendom is van de familie Vader en sedert 1991 eigendom van de Stichting Van Voorst Vader, al is finale bewijsvoering o.b.v. archiefstukken onmogelijk, omdat het desbetreffende archief van de gemeente Wissenkerke over het tijdvak 1809-1825 verdwenen is. Argumenten ter

²⁸ Noot van het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader aangaande de urn: de as-bus of as dient in een urn (van niet-afbreekbaar materiaal, veelal keramiek) geplaatst te worden, voorzien van naam en datum van overlijden. Immers, na de crematie overhandigt het crematorium aan de familie de as veelal in een standaard as-bus van biologisch, afbreekbaar materiaal, welke standaard as-bus 22-23 cm hoog is met een diameter van 17-18 cm. De as-bus of alleen de as dient dus in de urn van keuze, max. 24 cm hoog, geplaatst te worden. Ook bestaat de optie ‘duo-urn’, één urn voor de as van 2 mensen. De wand aan het voeteinde van de flankerende urnengraven is 25 cm hoog.

²⁹ Noot van het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader aangaande de tekst op de dekplaat/grafsteen: wegens beperkte ruimte voor belettering zijn titels voorafgaand aan de volledige naam toegestaan (eventueel ook vermelding als ‘echtgenote/echtgenoot’, ‘weduwe/weduwenaar’ of ‘dochter/zoon’ een met initialen aan te duiden partner of ouderpaar, al is daar voor de belettering bij echtparen op de centrale dekplaat een andere oplossing voor gevonden, nml. een verbindingsteken tussen de belettering met de namen van het betrokken echtpaar), maar wordt het noemen van onderscheidingen e.d. ontraden (taak van Nederlands Patriciaat).

³⁰ Zie o.a. de nota dd 17-11-1999 voor de Stichting Van Voorst Vader van dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009) getiteld ‘Graven der familie Vader’ en het artikel van dhr. P.J.A. van Voorst Vader getiteld ‘Het graffonds’ in Kroniek van de Stichting Van Voorst Vader no. 3, 2001 (Jubileumnummer: 1991-2001), pag. 120.

onderbouwing van bovenstaande stelling zijn, aldus de brief: a) dat er sedert 1820 nooit anderen op dat deel van de begraafplaats begraven zijn dan leden van de familie Vader; b) het bestaan (sedert ca. 1820) van 4 stenen grenspalen aan de Noordkant van het betrokken perceel, waarvan er 2 (aan de buitenzijde op het uiterste Oosten en Westen) gemarkeerd waren met de initialen WLW (Willem Lodewijk Vader).

Van de originele grenspalen met inscriptie hield anno 2004 alleen de westelijke paal, pal naast het urnengraf, nog stand. De oostelijke paal met initialen (groter dan de westelijke) werd in 1996 per abuis door werkers van de gemeente Wissenkerke bij het grasmaaien geruimd (daarvan bestaat alleen nog een zwart-wit foto in de Kroniek van de Stichting Van Voorst Vader no. 3, 2001, pag. 121). In 2013 werd de laatste grenspaal met inscriptie, de westelijke, door de dhr. A.M. Kramer uit Wissenkerke op de composthoop gevonden en augustus 2013 overgedragen aan het bestuur van de Stichting van Voorst Vader. In 2004 werden 4 nieuwe grenspalen geplaatst (zie pag. 19), in 2014 5 (zie pag. 11).

De brief dd 30-10-2000 van dhr. P.J.A. van Voorst Vader werd gevolgd door een brief dd 10-11-2000 van dhr. A.M. Kramer, historisch geïnteresseerde inwoner van Wissenkerke (zie voetnoot 6), wonend Voorstraat 10, die de eigendomsaanspraken van de familie Vader op genoemd perceel op de begraafplaats in Wissenkerke ondersteunde en bij de gemeente pleitte voor een positieve opstelling t.a.v. de activiteiten van de familie Vader betreffende dat perceel.

Probleem is, dat het deel van de begraafplaats, dat volgens de overlevering eigendom is van de familie Vader, in het kadastrale register (waarschijnlijk door een fout) ingeschreven staat als zijnde eigendom van de gemeente Noord-Beveland (zie de brief dd 07-02-2001 van het College van Burgemeester & Wethouders van Noord-Beveland aan dhr. P.J.A. van Voorst Vader n.a.v. diens brief dd 30-10-2000). Zoals dhr. mr. R.W. van Voorst Vader uit Hulst namens de Stichting Van Voorst Vader schrijft in zijn brief dd 01-12-2000 aan het College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Noord-Beveland, vereist een geldige kadastrale registratie ingevolge artikel 3:25 van het Burgerlijk Wetboek overlegging van een authentieke akte, waaruit het betreffende recht blijkt. Daartoe is de gemeente niet in staat, net zomin als de familie Vader, omdat, zoals gezegd, het desbetreffende archief van de gemeente Wissenkerke over het tijdvak 1809-1825, in welk tijdvak het kerkhof aangelegd werd, ontbreekt.³¹

Op de brief dd 01-12-2000 van dhr. mr. R.W. van Voorst Vader, geschreven toen hij in 2000 vernam, dat de gemeente Noord-Beveland zich blijkens kadastrale informatie had laten registreren als rechthebbende t.a.v. de strook grond op de begraafplaats te Wissenkerke in gebruik bij de familie Vader, heeft de gemeente Noord-Beveland (toenmalige burgemeester: dhr. M.L. Everaers) niet gereageerd.

Op 08-07-2004 had dhr. P.J.A. van Voorst Vader samen met zijn echtgenote een onderhoud over de grond-eigendom-kwestie met de toenmalige burgemeester van Noord-Beveland, dhr. C. van Liere, en een wethouder, mw. J.M. Meulenberg - op 't Hof, dat in goede sfeer verliep (met erkenning, leek het, tijdens dat gesprek van het standpunt van dhr. P.J.A. van Voorst Vader), al heeft het niet geleid tot een nieuwe verklaring van de gemeente op papier. Wel heeft de gemeente Noord-Beveland snel na dat onderhoud vier nieuwe (vierkante betonnen) grenspalen van ca. 60 cm hoog (het gedeelte boven de grond), met op twee zijden de geplastificeerde markering 'WLW', op de begraafplaats aan de Noordzijde van het perceel van de familie Vader geplaatst, overeenkomstig het verzoek daartoe in de brief dd 08-07-2004 van dhr. P.J.A. van Voorst Vader aan het

³¹ Mw. M. Louisse, gemeentearchivaris te Goes (opvolgster van dhr. A. Barth), heeft in 2013 de dhr. L.J. Moerland, medewerker, tevens maker van de plaatsingslijst (1992) van het familie Van Voorst Vader archief, gevraagd te proberen het verdwenen archief (1809-1825) van de gemeente Wissenkerke te traceren (hij werkt 2 ochtenden/week in het archief te Wissenkerke). Zomer 2014 gaf dhr. L.J. Moerland aan, dat het onwaarschijnlijk is dat dat lukt.

College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Noord-Beveland en overeenkomstig de mondelinge toezegging daartoe van de burgemeester tijdens het onderhoud op die dag. Die vier grenspalen zijn in 2014 verwijderd, toen vijf nieuwe grenspalen geplaatst werden door de Stichting Van Voorst Vader i.o.m. de gemeente Noord-Beveland (zie pag. 11). Anno 2014 was dhr. H. van Kooten burgemeester van Noord-Beveland en dhr. D. Sinke gemeentesecretaris. Mei 2015 is dhr. M.J.A. Delhez tot burgemeester benoemd.

Op 28-10-2013 vond mondeling overleg plaats tussen dhr. F. (Frans) van Voorst Vader (geb. 1946) en mw. J. (Julie) E.S. van Voorst Vader - de Rechter (geb. 1965), respectievelijk voorzitter en secretaris/penningmeester van de Stichting Van Voorst Vader (beiden sedert 1991 bestuurslid), en dhr. R. Lievense, senior medewerker van de gemeente Noord-Beveland, belast met het opstellen van een nota aangaande de graven op geheel Noord-Beveland, en dhr. M. Timmerman van Fa. Timmerman Natuursteen BV, nadat eerder, op 08-08-2013, was overlegd met dhr. M. Koster, opzichter van de begraafplaats in Wissenkerke. Bij het overleg op 28-10-2013 werd er door alle partijen van uitgegaan, dat de familie Vader c.q. de Stichting Van Voorst Vader eigenaar is van het perceel gereserveerd voor graven van de familie Vader op de begraafplaats in Wissenkerke, in ieder geval als eigenaar van de grafrechten op genoemd perceel beschouwd kan worden.

Legaten aan de Diaconie van Wissenkerke t.b.v. de graven in de grond van 7-9 en 6:³²

- Dhr. W.J. Vader van 's Gravenpolder (1839-1916), die de Catharina Maria Hof (vernoemd naar zijn moeder)³³ erfde van zijn vader, dhr. J.H.L. Vader van 's Gravenpolder (1810-1892), de bouwer van die hoeve, legateerde volgens zijn testament uit 1911 aan de Diaconie van de Nederlands Hervormde gemeente te Wissenkerke & Geersdijk, sedert 01-01-2013 opgegaan in de Protestantse Gemeente 'De Ontmoeting' te Noord-Beveland, de Catharina Maria Hof, Jacobadijk 10, Kamperland.³⁴ Dit op voorwaarde, dat de Diaconie zich zou belasten met het onderhoud van de 3 graven van zijn ouders en zijn jong gestorven zusje (graven van 7-9), zoals zijn moeder, mw. C.M. Vader van 's Gravenpolder - Swemer (1815-1887), dat wenste.³⁵ De Diaconie heeft in 1971, 1983, 1995 en 2015 bijgedragen aan onderhoudskosten (in 1971 f1000,-, voor een nieuw smeedijzeren sierhek; in 1983 waarschijnlijk aan het provisorisch repareren van de overdwarse breuk in het midden van de grafsteen van C.M. Vader van 's Gravenpolder - Swemer; in 1995 f1180,-, d.w.z. 50% van de kosten voor vervanging van het wederom

³² De kerk in Wissenkerke uit 1827 (gerestaureerd en vergroot in 1870) werd in 1968 gesloopt en vervangen door een nieuwe kerk, waar nog immer het door het echtpaar Vader - Swemer in 1862 wegens hun zilveren bruiloft geschonken zilver voor doop en avondmaal wordt gebruikt. In 1864 schonk dat echtpaar ook nog twee zilveren offerbekers. In de nieuwe kerk uit 1969 staat het orgel, dat in 1862 in de toenmalige kerk geplaatst werd en dat, naar verluid, mogelijk gedeeltelijk geschonken werd door het echtpaar Vader - Swemer. In 1884 schonk mw. M.A. Keijl - Vader wegens haar 80e verjaardag een zilveren wijnkan voor het avondmaal.

³³ Door Catharina Maria Vader van 's Gravenpolder - Swemer (1815-1887) werd in 1866 de eerste steen van de schuur gelegd, toen de boerderij gebouwd werd in opdracht van haar man. Hij was in 1849 één van de zeven landeigenaren van de in 1846 ingedijkte Onrustpolder en een initiatiefnemer van de inpoldering. Bij herbouw van de schuur in 1971 is deze steen opnieuw in de muur ingemetseld naast de eerste steen van de herbouw, gelegd door dhr. P.C. (Peter) Leendertse, geb. 1963, jongste broer van de huidige pachter en jongste zoon van de toenmalige pachter.

³⁴ Testament dd 11-02-1911 van W.J. Vader van 's Gravenpolder (1839-1916), gemeentearchief Goes. Voor de kadaستر sectie nummers in het testament: zie kaart 18 van het in noot 30 genoemde rapport van H.C. de Kater e.a.

³⁵ Volgens H.C. de Kater e.a. (Werkgroep Veldnamen Noord-Beveland) in '*Noord-Bevelandse veldnamen benevens een aantal historische bijzonderheden van het voormalige eiland*', 1982, Gemeentearchief Wissenkerke, was mw. C.M. Vader van 's Gravenpolder - Swemer degene, die de boerderij aan de diaconie van de Ned. Herv. kerk te Wissenkerke schonk (pag. 48), hetgeen onjuist is gezien het bovenstaande, al was de schenking van haar zoon wel overeenkomstig haar wens.

vergangene smeedijzeren sierhek om de 3 graven, welk sierhek in 2013 weer grotendeels verdwenen was en in 2014 definitief en totaal verwijderd werd;³⁶ t.a.v. 2015: zie pag. 22).

In 2000 was de Catharina Maria Hof niet alleen een kleine akkerbouw boerderij (37 ha, pachter mw. C.A. Leendertse, sedert 1999),³⁷ maar sedert 1999 was het ook een zorgboerderij met dagbesteding voor mensen met een beperking oftewel gehandicapten (er zijn meerdere zorgboerderijen op Noord-Beveland) met een mini-camping en een biologische winkel, gedreven door mw. C.A. (Rianne) Leendertse, geb. 1961, met hulp van haar zuster mw. W. (Wilna) van Gilst - Leendertse, geb. 1959, wonende in Colijnsplaat (zie www.zorgboerderij.nl/catharina-maria-hof/boerderij). Dat is anno 2017 nog steeds zo. Volgens de Diaconie, bijgestaan door het Kantoor der Kerkelijke Goederen (K.K.G.) binnen de Protestantse Kerk in Nederland, was de exploitatie in 2000 problematisch (anno 2017 wil de Kerkeraad het beheer van de bezittingen weer zelf gaan verzorgen, want de K.K.G. is kostbaar, al is het vinden van een langdurig actieve, goede beheerder voor in de Kerkeraad in het huidige bestel niet makkelijk). Vanaf 2015 wordt bovendien door de overheid op de financiering van de gehandicaptenzorg bezuinigd. In 2013 werden de 2 ha erf en opstal (gebouwen) van de Catharina Maria Hof plus mini-camping door de Diaconie verkocht aan de pachter, die de 35 ha landbouwgrond bleef pachten.³⁸

De Diaconie heeft, mede op basis van de Catharina Maria Hof als onderpand, in 1924 aan de rand van Wissenkerke in het kader van armenzorg een oudeliedentehuis, Vredestein, laten bouwen.³⁹ In 1958-1959 werd een nieuwe vleugel gebouwd en werd het hoofdgebouw verbouwd. In 1974 vond opnieuw uitbreiding plaats. In 1971 vormde de Diaconie van Wissenkerke samen met de Bejaarden Stichting van Kamperland de Stichting Protestantse Bejaardenzorg Wissenkerke, die in 1993 opging in de Stichting Bejaardenzorg Noord-Beveland. In 2002 werd Vredestein gesloten en verhuisden de bewoners naar Zorgcentrum Cleijenborch in Colijnsplaat (in 2002 in gebruik genomen). In 2004 werd Vredestein gesloopt. De grond werd door de Stichting Bejaardenzorg Noord-Beveland verkocht aan de regionale ontwikkelingsmaatschappij Marsaki (de ontwikkelingspoot van drie woningbouwcorporaties in Goes, Tholen en Vlissingen),⁴⁰ die in 2008 op dezelfde plek, Julianastraat 13, het Seniorencomplex Amaliahof liet bouwen met daarin serviceflats voor ouderen.

- Johanna Wilhelmina Adriana Gewin - Vader (1844-1923) legateerde in 1920 f1000,- aan de Diaconie te Wissenkerke “om uit de renten dier som te betalen de onderhoudskosten van het graf van mijnen vader Dr. Abraham Catharinus Vader (1806-1872)”, waaronder dus ook ‘groot onderhoud’ valt, zoals het repareren van een kapotte grafsteen. Dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009) kocht het ‘eeuwig durend’ onderhoud (d.w.z. schoonhouden van het graf en de directe omgeving oftewel ‘parkverzorging’) af bij de gemeente Wissenkerke (d.w.z. dat daarvoor geen financiële bijdrage van de eigenaar

³⁶ In 1995 werd de andere 50% van de kosten gedragen door de in 1991 opgerichte Stichting Van Voorst Vader.

³⁷ Volgens kenners dient een boerenbedrijf minimaal ca. 80 ha groot te zijn om zelfstandig te kunnen draaien als landbouwbedrijf.

³⁸ Zie: ‘Boerderij Catharina-Maria Hof’. In: Noord-Bevelandse Kerkblad, Uitgave van de gemeenten van de Protestantse kerk op Noord-Beveland, 01-05-2014, nr. 707; idem 29-05-2014, nr. 708.

³⁹ Dhr. W.J. Vader van 's Gravenpolder legateerde in zijn testament van 1911 de Catharina Maria Hof aan de Diaconie van de N.H. gemeente in Wissenkerke & Geersdijk, onder voorbehoud van het vruchtgebruik van zijn totale nalatenschap door zijn vrouw, mw. P.C. Vader van 's Gravenpolder - Kolff (1844-1932, kinderloos gestorven). Dat zal het gebruik van de Catharina Maria Hof als onderpand bij de financiering van de bouw van Vredestein niet in de weg gestaan hebben. Ook laat hij aan de Diaconie na: “Het armhuis op het dorp Wissenkerke, kadaster gemeente Wissenkerke sectie L nummer 517, groot twee aren twintig centiareen.”

⁴⁰ Zie G. de Fouw & P. de Wild: ‘Van Gesticht tot Zorgcentrum, de geschiedenis van de bejaardentehuizen op Noord-Beveland 1900-2005’. Uitgave: Stichting Ouderenzorg Noord-Beveland, 2006. ISBN-10 90-9021271-X.

meer vereist is), zoals hij dat, blijktens het ontbreken van rekeningen voor de Stichting Van Voorst Vader van de gemeente diengaande, voor het gehele familiegrafveld afkocht.

In 2000 werd door dhr. mr. R.W. van Voorst Vader (geb. 1961) en dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009) met de Diaconie (dhr. K. Smit, gemachtigde, en mw. M.G.W. van der Maas - Leendertse, voorzitter), na voorafgaande stevige briefwisseling en éénmalig mondeling overleg dd 18-11-2000 met bezoek aan de graven, het volgende afgesproken per brief van de Stichting Van Voorst Vader dd 28-11-2000 met antwoord van dhr. K. Smit dd 01-12-2000 en per brief van de Stichting Van Voorst Vader dd 02-12-2000 met antwoord van dhr. K. Smit dd 05-12-2000: a) de Diaconie erkent haar verplichtingen t.a.v. het onderhoud van de 4 graven (maar kan daar anno 2000 op financiële gronden - onvoldoende liquide middelen - niet aan voldoen); b) de kosten voor vervanging van de grafsteen van dhr. A.C. Vader (6) worden door de Stichting Van Voorst Vader aan de Diaconie kwijt gescholden; c) de kosten voor de (in 2000 geplande, maar toen niet gerealiseerde) vervanging van de grafsteen van mw. C.M. Vader van 's Gravenpolder - Swemer (9) worden door de Stichting Van Voorst Vader aan de Diaconie voorwaardelijk kwijtgescholden (de voorwaarde: dat die kosten alsnog voldaan worden, indien voor 01-01-2020 daarvoor voldoende liquide financiële middelen vrijkomen, waarbij de Diaconie dat uit eigen beweging dient te melden aan de Stichting Van Voorst Vader, die gerechtigd is financiële verantwoording te vragen). Die melding (van vrijkomen van liquide financiële middelen) heeft niet plaats gevonden, door groter verloop onder de bestuursleden van de Diaconie dan vroeger en onvoldoende administratie van aangegane verplichtingen en overdracht daarvan.

Anno 2014 heeft het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader n.a.v. de verkoop door de Diaconie van erf plus opstal en mini-camping aan de pachter van de Catharina Maria Hof (via eigen kanalen vernomen) per brief dd 30-05-2014 de Diaconie van Wissenkerke & Geersdijk om overleg gevraagd. Dat overleg vond dd 08-04-2015 plaats (deelnemers: voor de Diaconie dhr. ds. R. den Hertog, mw. R. Will, dhr. J. Trimpe; voor de Stichting Van Voorst Vader dhr. F. van Voorst Vader, voorzitter, en mw. J.E.S. van Voorst Vader - de Rechter, secretaris/penningmeester). Besluiten (vastgelegd in een overeenkomst dd 22-04-2015: 1) de Diaconie betaalt de onkosten à €11.903,- van onderhoud c.q. restauratie anno 2014 van de 3 graven van het gezin Vader van 's Gravenpolder en van het graf van dhr. A.C. Vader, waarvoor de Diaconie indertijd verzorgingsplicht heeft aangegaan (betaling mei 2015 door St. vVV ontvangen); 2) de Diaconie wordt door de Stichting Van Voorst Vader van die verzorgingsplicht ontheven.

KORTGENE (in 1995 is de gemeente Kortgene opgegaan in de gemeente Noord-Beveland, waarvan het gemeentehuis in Wissenkerke staat)

Lokatie: Wilhelminastraat, Kortgene.

Eigenaar: In het begin van de jaren 1990 heeft dhr. P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009) bij de gemeente Kortgene geïnformeerd naar de eigenaar van alle hierna genoemde graven, die op een afgeperkt stuk grond van de begraafplaats liggen. De gemeente deelde toen mede, dat Abraham Vader (1770-1854) eigenaar was en dientengevolge zijn in leven zijnde nazaten (in de vrouwelijke lijn, naamdragers waren er niet meer).⁴¹ Omdat het ondoenlijk was die te traceren,

⁴¹ A. Vader, 1800-1846 baljuw/burgemeester van Kortgene, verkocht in 1848 een stuk grond aan de gemeente Kortgene voor een nieuwe begraafplaats en behield aldaar het bezit van een stuk grond voor graven van zijn famulietak (zie P.J.A. van Voorst Vader, "Abraham Vader (1770-1854)", in: "Verhalen uit 'Vader-land'", uitgave van de Stichting Van Voorst Vader (2001), ook gepubliceerd op www.familievanvoorstvader.nl/archief).

heeft dhr. P.J.A. van Voorst Vader zijn idee om het eigendom van die graven over te laten dragen aan de Stichting van Voorst Vader laten varen.

Juli 2013 heeft ook mw. J.E.S. van Voorst Vader - de Rechter (geb. 1965) bij de gemeente Noord-Beveland geïnformeerd naar het eigendom van deze graven. De gemeente Noord-Beveland deelde toen mede eigenaar te zijn. Of dit juist is en in hoeverre het gewenst is hierop in de toekomst nader in te gaan, is de vraag, maar het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader voelt zich anno 2017 niet geroepen actie te ondernemen.

Beschrijving van de graven: In Kortgene liggen 10 van de 11 grafstenen net als in Wissenkerke in de Oost-West lijn, met het verhoogde hoofdeinde aan de Westkant van het graf (volgens een, naar het schijnt, oude Christelijke traditie, zodat bij de wederopstanding het gezicht gericht is naar het Oosten, naar de zonsopgang, symbool voor de wederopstanding van Christus); één grafsteen (van 11) ligt in de Noord-Zuid lijn, met het verhoogde hoofdeinde aan de Zuid-kant. Alle grafstenen liggen plat, zij het met een lichte helling, net als in Wissenkerke, maar waar de grafstenen van de graven in de grond van de familie Vader in Wissenkerke vlak boven de grond op een hele lage fundering liggen, liggen de grafstenen van de familie Vader en aanverwanten in Kortgene veel hoger, nml. op muurtjes van wisselende hoogte (tientallen centimeters).

In het begin van de jaren 1990 had de toenmalige gemeente Kortgene plannen om de graven, die zij historisch en esthetisch van belang achtten, het zo fraai mogelijk opgesierde centrum van de begraafplaats te maken. Dat bleek in 2013 niet gerealiseerd, mogelijk mede doordat de gemeente Kortgene in 1995 is opgegaan in de gemeente Noord-Beveland, al hebben de graven van de familie Vader en afstammelingen als groep wel een eigen, door struiken omheind vak direct links na de entree door het hek aan de rand van de begraafplaats en bleek het geheel anno 2013 (en 2016) tuintechnisch redelijk onderhouden.

Lijst van personen uit de familie Vader en afstammelingen met een graf op de begraafplaats in Kortgene:

1. Abraham Vader, 1770-1854
2. Catharina Margaretha Vader - Saaijmans, 1763-1849
3. Leyntje Johanna Vader, 1795-1879
4. Gozewina Petronella Allewaert - Vader, 1797-1877
5. Johan Willem Vader, 1806-1891
6. Jacoba Margaretha Vader - van den Bosch, 1808-1883
7. Abraham Gualtherus Jacob Vader, 1836-1853
8. Abraham Catharinus Danckaerts, 1824-1911
9. Neeltje Barbara Lurkus, 1837-1929
10. Abraham Gozewinus Catharinus Danckaerts, 1876-1934
11. Johanna Maria Danckaerts, 1877-1953

Noten bij de (lijst van personen met) graven van de familie Vader en afstammelingen op de begraafplaats in Kortgene:

- De van het echtpaar Vader - Saaijmans afstammende familietakken Vader en Saaijmans Vader zijn uitgestorven (geen naamdraggers meer). Pieter Hendrik Saaijmans Vader, 1799-1891, oudste zoon van echtpaar 1 & 2, ligt begraven in Eversdijk bij Kapelle/Biezeling (zie aldaar).
- Conditie grafstenen anno 2014: a) de letters op de grafsteen van A.G.J. Vader (7) zijn slecht leesbaar, vervaagd; b) er zit een breuk in de grafsteen van N.B. Lurkus (9).
- Ad 1: Roepnaam Bram, zoon van Pieter Vader (1734-1800) en oudere broer van W.L. Vader (1775-1849, in Wissenkerke begraven); gemeentesecretaris van Kortgene van 1788 tot ca. 1820, tevens aldaar sedert 1800 baljuw, 1810-1814 maire van Kortgene en Kats, vanaf 1814 schout en 1825-1846 burgemeester van Kortgene (vanaf 1825 wordt de

schout geboekstaafd als burgemeester),⁴² rentmeester van de Heerlijkheid Kortgene 1800-1835, notaris tot 1839, dijkgraaf van de West-, Stads- en Willem Adriaan polder, lid Provinciale Staten van Zeeland, etc.

- Ad 2: Echtgenote van 1, huwelijk 1794; 5 kinderen, waarvan er 1 jong, op 21-jarige leeftijd, stierf.⁴³
- Ad 3: Oudste dochter van echtpaar 1 & 2; ongehuwd gebleven.
- Ad 4: Tweede dochter van echtpaar 1 & 2; in 1838 gehuwd met Wilhelmus Johannes Henricus Allewaert, 1796-1853, eerder (in 1821) gehuwd met Hendrikus Cornelis Danckaerts, 1795-1854, echtscheiding 1829 (3 kinderen); volgens de grafsteen Gozewina Petronella, volgens de 1991 editie van het Nederland's Patriciaat Gozewina Pieterella.
- Ad 5: Tweede zoon van echtpaar 1 & 2; lid gemeenteraad van Kortgene 1853-1854, wethouder aldaar 1854-1891, rentmeester van de Heerlijkheid Kortgene 1835-1842, notaris 1839-1875, dijkgraaf van de Oud-Cortgeen polder 1865-1891, lid Provinciale Staten van Zeeland 1853-1883 en 1890-1891, etc.
- Ad 6: Echtgenote van 5, huwelijk 1835; 2 kinderen (een zoon (7) en een dochter), beiden jong overleden t.g.v. tuberculose.
- Ad 7: Zoon van echtpaar 5 & 6.
- Ad 8: Zoon van 4 uit haar eerste huwelijk; geneesheer te Kortgene.
- Ad 9: Echtgenote van 8, verpleegkundige; zij leerde haar echtgenoot kennen, toen hij wegens ernstig eczeem verpleegd werd in de inrichting waar zij werkte.
- Ad 10: Zoon van echtpaar 8 & 9; burgemeester (1905-1917) van Kortgene, gehuwd (1911, Amsterdam) met Helena A. Capelle (1880-1966, geb. Amsterdam, overleden en begraven in Oosterbeek, waar ze toen met haar 2^e man na zijn pensionering woonde), die als kinderloze weduwe in 1936 in Leiden hertrouwde met H.M. Markusse (1884-1975). H.M. Markusse was weduwnaar van Catharina L. Ruitenbeek (1885-1934), notaris te Kortgene (1916-1926), Vlaardingen (1926-1928) en Leiden (1928-1941), rentmeester (1929-1957) van de P.H. Saaymans Vader Stichting en vader van 1 kind (een zoon).
- Ad 11: Dochter van echtpaar 8 & 9; ongehuwd gebleven.

GOES (Zuid-Beveland)

Lokatie: algemene begraafplaats, Geldelooze pad 20, Goes.

Eigenaar:

- Familiegraf 1: Dhr. F. van Voorst Vader (Naarden, geb. 1946), sedert augustus 2013 (overgenomen van zijn vader, dhr. P.J.F. van Voorst Vader, 1913-1999, eigenaar sedert 1959). Eeuwig onderhoud van de 'park-elementen': in 1943 afgekocht (d.w.z. dat daarvoor geen financiële bijdrage van de eigenaar meer vereist is) door dhr. H.J. van Voorst Vader (1886-1957), één van de drie zonen van het echtpaar Van Voorst Vader - Kolff.
- Familiegraf 2: Dhr. F. van Voorst Vader (Naarden, geb. 1946), sedert augustus 2013 (overgenomen van zijn vader, dhr. P.J.F. van Voorst Vader, 1913-1999, eigenaar sedert 1959). Ook voor dit graf is het 'eeuwig onderhoud' van de park-elementen afgekocht, aldus de eigenaar anno 2016.

Familiegraf 1, aldaar begraven:

⁴² De functie van de baljuw was, net als die van de schout (en van de maire in de Franse tijd) vergelijkbaar met die van de latere burgemeester. Kortgene had een baljuw, Wissenkerke een schout. Zie noot 13 op pag. 8.

⁴³ In de in 1681 gebouwde kerk in Kortgene, sedert 2008 Nicolaaskerk geheten, vroeger van de Nederlands Hervormde gemeente Kortgene, sedert 2008 van de Protestantse Gemeente Kats-Kortgene, ligt onder de preekstoel de grafsteen van Louisa Elisabeth Vader (1801-1822), derde dochter van het echtpaar Vader - Saaijmans.

1. Pieter Johannes van Voorst Vader, 1805-1869
2. Johanna Adriana van Voorst Vader - Fock, 1808-1849
3. Willem Lodewijk van Voorst Vader, 1842-1887
4. Jacoba Johanna Elisabeth van Voorst Vader, 1845-1849
5. Een jongen, geboren en gestorven 14-01-1841
6. Een meisje, geboren en gestorven 26-06-1848

Noten:

- Ad 1: Stamvader van de familietak Van Voorst Vader, oudste zoon van het in Wissenkerke begraven echtpaar Vader - van Voorst, roepnaam Jan; rechter arrondissementsrechtbank in Goes 1838-1869, lid gemeenteraad van Wissenkerke 1835-1838, lid gemeenteraad van Goes 1855-1869.
- Ad 2: Eerste echtgenote van 1 (huwelijk 1838), uit welk huwelijk later de zgn. 'Middelburgse tak' voortkwam (zie familiegraf 2), roepnaam Jans; 7 kinderen, waarvan er 3 (2 zoons, 1 dochter) de volwassenheid bereikten.
- Ad 3: Oudste volwassen geworden zoon van echtpaar 1 & 2, roepnaam Willem; huwde A.C. Kolff (zie familiegraf 2); advocaat in Goes 1868-1870, griffier kantongerecht in Heinkenszand 1870-1876, kantonrechter aldaar 1876-1877, idem in Goes 1877-1887.
- Ad 4-6: kinderen van echtpaar 1 & 2, allen (zeer) vroeg gestorven.

Familiegraf 2, aldaar begraven:

1. Arnolda Catharina van Voorst Vader - Kolff, 1854-1936
2. Pieter Johannes Franciscus van Voorst Vader, 1886-1957
3. Susanne Civile Sophie van Voorst Vader - de Vidal de Saint Germain, 1885-1965

Noten:

- Ad 1: Echtgenote van 3 (huwelijk 1878) van familiegraf 1 in Goes; zuster van P.C. Vader van 's-Gravenpolder - Kolff (1844-1932), die W.J. Vader van 's-Gravenpolder (1839-1916) huwde (1869), welk echtpaar begraven ligt in 's-Gravenhage (zie daar); drie zonen, begraven in 's-Gravenhage en Hilversum (zie ook voetnoot 8 & 9), allen kinderloos.
- Ad 2 & 3: Echtpaar 2 & 3 is het 'stam-echtpaar' (huwelijk 1912, 1928-1965 in Middelburg woonachtig) van de zgn. 'Middelburgse tak'. P.J.F. van Voorst Vader (1886-1957), roepnaam Piet, jongste zoon van P.J.F. van Voorst Vader (1844-1918, in Amersfoort begraven - sedert 2016 in Wissenkerke -, de 2 jaar jongere broer van W.L. van Voorst Vader, zie familiegraf 1 in Goes), was predikant. Drie zonen (van de zes) van echtpaar 2 & 3 zijn bijgezet in Wissenkerke (in het urnengraf).

EVERSDIJK (buurtschap, gemeente Kapelle, Zuid-Beveland)

Lokatie: begraafplaats Eversdijk (kerk in 1821 gesloopt, toren in 1840), Kerkhofweg 2, Eversdijk, gemeente Kapelle.

Eigenaar: gemeente Kapelle.

Officiële status: het omheinde kerkhof van de voormalige parochie Eversdijk met totaal 9 graven van 9 personen en naastgelegen vijver (inmiddels drooggelegd) is rijksmonument (nr 23486).

Graf van:

1. Pieter Hendrik Saaijmans Vader, 1799-1891⁴⁴

⁴⁴ Zie de foto van dat graf op pag. 92 bij de biografie, in 1999 geschreven door dhr. P.J.A. van Voorst Vader, "Mr. Pieter Hendrik Saaymans Vader (Piet Hein), Zierikzee, 17 Juli 1799 - Eversdijk, 18 Maart 1891", gepubliceerd in "Verhalen uit 'Vaderland'", uitgave van de Stichting Van Voorst Vader (2001, pag. 83-93) en op www.familievanvoorstvader.nl/archief.

Noot ad 1: Roepnaam Piet Hein, oudste zoon van Abraham Vader (1770-1854, in Kortgene begraven); griffier arrondissementsrechtbank Goes 1826-1857, 1857-1867 rechter aldaar, lid gemeenteraad Goes 1836-1851 en 1852-1867, lid Tweede Kamer der Staten-Generaal 1866-1879.

BIEZELINGE (dorp, gemeente Kapelle, Zuid-Beveland)

Lokatie: Graven bij de kerk, Noordstraat 4, Biezeling, gemeente Kapelle; d.w.z. naast de huidige Mozeskerk, nu van de Protestantse gemeente Kapelle-Biezeling-Eversdijk, vroeger Nederlands Hervormde kerk, gebouwd t.p.v. voormalige kloosterkerk uit 1246, wegens verval in 1908 herbouwd, in 2002 gerestaureerd, toren uit 1878.

Eigenaar: Protestantse gemeente Kapelle-Biezeling-Eversdijk, Mozeskerk, Biezeling.⁴⁵
Officiële status: het familiegraf met 4 graven is rijksmonument (nr 508049).

Graven van:

1. Marie Elizabeth Saaijms Vader - jkvr. Pompe van Meerdervoort, 1803-1842
2. Johan Hendrik Saaijms Vader, 1833-1842
3. Gabrielle Louise Saaijms Vader - van Rijswijk, 1818-1867
4. Ano Uera, geb. Macao, China, overleden 1867

Noten:

- In het omheinde familiegraf naast de kerk bevinden zich de 4 hierboven genoemde graven. Buiten het omheinde familiegraf bevindt zich naast de kerk nog 1 ander graf (niet gerelateerd aan de familie Vader).
- Ad 1. Eerste echtgenote van Pieter Hendrik Saaijms Vader (1799-1891, zie Eversdijk), huwelijk 1826; 2 volwassen geworden kinderen (een zoon, kinderloos gestorven, en een dochter),⁴⁶ naast een jong gestorven zoon (zie ad 2).
- Ad 2. Zoon van 1 en Pieter Hendrik Saaijms Vader (1799-1891).
- Ad 3. Tweede echtgenote van Pieter Hendrik Saaijms Vader (1799-1891), huwelijk 1848; 2 kinderen, een dochter en een zoon.⁴⁷
- Ad 4. "*Getrouwe dienstknecht van Mr. Pieter Hendrik Saaymans Vader*"

⁴⁵ In Kroniek nr. 3 (2001) van de Stichting Van Voorst Vader wordt in het Jaarverslag 1993-1994 van de stichting vermeld, dat verschillende leden van de stichting f700,- bijeen brachten als bijdrage aan de op f1100,- begrote kosten van herstel van het omheinde familiegraf (waarschijnlijk betrof het herstel van het hek eromheen). De kerkeraad zond een bedankbrief met foto's van het resultaat. Zie de foto uit 1999 van dat familiegraf bij de ook in de vorige noot genoemde biografie van Pieter Hendrik Saaijms Vader in de bundel "*Verhalen uit 'Vaderland'*" van P.J.A. van Voorst Vader, een uitgave van de Stichting Van Voorst Vader (2001, pag. 92).

⁴⁶ Dochter C.M. Saaymans Vader (1837-1922) huwde haar neef jhr. mr. J.J. Pompe van Meerdervoort (1837-1918), met wie zij 5 kinderen kreeg (3 dochters en 2 zonen). Hun oudste dochter, M.J. (Mies) Pompe van Meerdervoort (1864-1960) huwde (1885) G.H.G. (Geert) von Brucken Fock (1859-1935), componist en schilder, welk huwelijk kinderloos bleef.

⁴⁷ Dochter G.H. Saaymans Vader (1850-1935) huwde dhr. J. van Oordt (1844-1921), met wie zij een zoon kreeg (L.J.K. van Oordt, 1873-1950). Zoon Willem Johan Saaymans Vader (1851-1931), 1886-1920 burgemeester van Vrijenban bij Delft, huwde J.P. Schlüter (1859-1933), met wie hij één kind kreeg, een zoon, Pieter Hendrik Saaymans Vader (1885-1912), op 27-jarige leeftijd overleden. Het echtpaar Saaymans Vader-Schlüter werd begraven bij hun zoon in Scheveningen (zie daar).

B. Graven buiten Zeeland (voor zover bekend); op plaatsnaam (alfabetisch)

AMERSFOORT

Lokatie: Oude gemeentelijke algemene begraafplaats, Soesterweg 187, Amersfoort (geen nieuwe graven, alleen bijzettingen in bestaande graven).

NB Dit familiegraf werd in 2016 verplaatst naar Wissenkerke, Noord-Beveland.

Bewaarder: Gemeentelijke Begraafplaats Rusthof, Dodeweg 31, Leusden.

Eigenaar familiegraf: Dhr. F. van Voorst Vader (Naarden, geb. 1946), in 2015 overgenomen van zijn moeder, mw. C.H.E.M. van Voorst Vader - B^{esse} van Dedem (1913-2006). Eigenaar van de grafrechten op en beheerder van het familiegrafveld in Wissenkerke, Noord-Beveland: Stichting Van Voorst Vader.

Anno 2015 bleek het graf in slechte conditie te verkeren, o.a. door kapotte afwatering; ook het onderhoud van de groenvoorziening bleek op de gehele begraafplaats ernstig verwaarloosd. Door het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader werd besloten de essentiële kern van het familiegraf (de fysieke overblijfselen en de bijbeltekst) te verplaatsen naar het familiegrafveld op de begraafplaats in Wissenkerke. Daarvoor werd toestemming verkregen van de begraafplaats in Amersfoort en de gemeente Noord-Beveland.

De teksten op de stenen in Amersfoort luiden: a) op de deksteen: *'Familie van Voorst Vader'*; b) op de staande steen: *'Ik ben de opstanding en het leven; die in mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven. Joh. 11: 25'*.

Op 03-03-2016 werden de fysieke overblijfselen in Amersfoort geschud en gekist (in één kist), op 05-03-2016 volgde herbegrafenis op het familiegrafveld in Wissenkerke. Op de dekplaat in Wissenkerke werden alle 8 namen met geboorte- en sterfjaar aangebracht, zoals hier direct onder genoteerd, met vermelding van overplaatsing uit Amersfoort en verwijzing naar Joh. 11:25.

Familiegraf met (op de grafsteen stond als tekst alleen: 'Familie van Voorst Vader'):

1. Pieter Johannes Franciscus van Voorst Vader, 1844-1918
2. Catharina van Voorst Vader - Schout Velthuijs, 1848-1931
3. Pieter Johannes Adrianus van Voorst Vader, 1876-1951
4. Cornelis Marius van Voorst Vader, 1878-1925
5. Wilhelmina Johanna Anna van Voorst Vader - Stern, 1887-1976
6. Helena Jacoba Petronella van Voorst Vader, 1879-1972
7. Elisabeth Johanna de Bode - van Voorst Vader, 1882-1942
8. Wilhelmus Hermanus de Bode, 1876-1959

Noten:

- Ad 1. Tweede volwassen geworden zoon uit het 1^e huwelijk van mr. P.J. van Voorst Vader (1805-1869, in Goes begraven, stamvader van de familietak Van Voorst Vader); griffier kantongerecht in Waalwijk 1873, idem in Harderwijk 1874-1883, kantonrechter in Harderwijk 1883-1887, rechter arrondissementsrechtbank in Middelburg 1887-1896, kantonrechter in Amersfoort 1896-1914; lid gemeenteraad van Middelburg en lid Provinciale Staten van Zeeland 1892-1897.
- Ad 2: Echtgenote van 1 (huwelijk 1875); echtpaar 1 & 2 had totaal 6 volwassen geworden kinderen (een spoedig na de geboorte overleden zoon ligt begraven in Harderwijk). Hun jongste kind, P.J.F. van Voorst Vader (1886-1957), samen met zijn echtgenote begraven in Goes, was stamvader van de zgn. 'Middelburgse tak'; hij was de

enige uit dit nest, die kinderen kreeg. Zoon W.A. van Voorst Vader (1880-1959) werd samen met zijn echtgenote (huwelijk 1942), C.M.E. Torloxten (1900-1980), begraven op begraafplaats Westduin, Ockenburghstraat, Loosduinen (gemeente 's Gravenhage), welk graf begin jaren 1990 geruimd werd.

- Ad 3-4, 6-7: vier kinderen van echtpaar 1 & 2.
- Ad 3: Roepnaam Jan, advocaat & procureur in Amersfoort 1903-1907, ambtenaar Openbaar Ministerie in Leeuwarden 1907-1911, griffier kantongerecht in Dordrecht 1911-1920, kantonrechter aldaar 1920-1941; ongehuwd gebleven.
- Ad 4: Roepnaam Cor, advocaat & procureur in Amersfoort 1909-1913, griffier kantongerecht in Kampen 1914-1920, substituut-griffier arrondissementsrechtbank in Utrecht 1920-1925.
- Ad 5: Echtgenote van 4 (huwelijk in 1924), geen kinderen.
- Ad 6: Roepnaam Lena (Tante Leentje), schoolcatechete Openbare Meisjesschool in Amersfoort; ongehuwd gebleven.
- Ad 7: Roepnaam Lize, gehuwd met 8, geen kinderen.
- Ad 8: Echtgenoot van 7 (huwelijk 1919), predikant.

GINNEKEN (BREDA)

Lokatie: Begraafplaats De Bieberg, Bieberglaan, Breda.

Eigenaar van het familiegraf, waarin 1-3 begraven liggen: dhr. P. de Booij (Voorburg, geb. 1950).

Familiegraf met:

1. Henriette Johanna van Voorst Vader, 1847-1935
2. Marie Antoinette Helena Burger - Tinant, 1886-1984
3. Daniel J. Burger, 1891-1944

Op deze begraafplaats werd ook begraven:

4. Pieter Johannes van Voorst Vader, 1909-1951

Noten:

- De eigenaar van het graf, dhr. P. de Booij, is een kleinzoon van het echtpaar Ter Haar Romeny - Tinant, van welk echtpaar de vrouw, H el ene Jacoba Marguerite Tinant (1884-1962), een oudere zuster was van Marie A.H. Burger - Tinant. Zij waren dochters van het echtpaar Tinant - van Voorst Vader. De grafrechten zijn bij het overlijden van Henriette J. van Voorst Vader in 1935 voor 100 jaar vastgelegd.
- Ad 1: Roepnaam (Tante) Jet, oudere, ongehuwde halfzuster van de moeder van 2; enige volwassen geworden dochter uit het 1^e huwelijk van mr. P.J. van Voorst Vader (1805-1869, begraven in Goes, stamvader van de familietak Van Voorst Vader).⁴⁸
- Ad 2: Roepnaam (Tante) Tip, nichtje van 1, bij wie zij sedert ca. 1910, na het overlijden van haar vader, in huis woonde in Ginneken.⁴⁹ Haar moeder was Catharina Johanna van Voorst Vader (1855-1897), begraven in Zeist (zie daar), oudste dochter uit het 2^e huwelijk van mr. P.J. van Voorst Vader (1805-1869), in 1882 gehuwd met dhr. C.J.S.H. Tinant (1837-1909). Tante Tip huwde in 1942 dhr. D. (Daan) J. Burger, weduwnaar sedert 1937 met 2 dochters.

⁴⁸ Zie P.J.A. van Voorst Vader, *'Brieven gericht aan (Tante) Jet van Voorst Vader, 1847-1935'*, www.familievancouver.nl, het besloten deel, index private/archief.

⁴⁹ Zie voetnoot 41.

- Ad 3: Echtgenoot van 2, na ca. 2 jaar huwelijk overleden (waarschijnlijk t.g.v. een longontsteking).
- Ad 4: Oudste zoon van het op Westerveld begraven echtpaar Van Voorst Vader - Metzlar, gehuwd (1937) met Marthe Renée Truce 't Hooft (1912-1988), 3 kinderen (2 zonen, 1 dochter). In 2012 werd het graf geruimd en de grafsteen verplaatst naar Bellingwolde, bij het buitenhuisje van Pieter Johannes van Voorst Vader, geb. 1942, de oudste zoon.
- Rudolph Christiaan Anton van Voorst Vader (geb. 1918), de langst levende van de zes zonen van het in Goes begraven 'stam-echtpaar' van de zgn. 'Middelburgse tak', en zijn echtgenote, Geertruida Gerberdina van der Pijl (geb. 1928), woonachtig in Breda, hebben te kennen gegeven op de begraafplaats De Bieberg begraven te willen worden.

's-GRAVENHAGE

Lokatie: Gemeentelijke Begraafplaats Kerkhoflaan, Kerkhoflaan 12, Den Haag.

Eigenaar familiegraf: dhr. P.J. van de Kastele (Leiden, geb. 1943), zoon van 4.

Familiegraf met:

1. Pieter Johannes van Voorst Vader, 1856-1933
2. Sara Cornelia Henrica van Voorst Vader - Kleijn van Willigen, 1858-1937
3. Willem Lodewijk van Voorst Vader, 1891-1931
4. Anna Catharina van de Kastele - van Voorst Vader, 1911-1995

Noten:

- Ad 1: Stamvader van de zgn. 'Haagse tak', enige zoon van mr. P.J. van Voorst Vader (1805-1869, begraven in Goes, stamvader van de familietak Van Voorst Vader) en diens 2^e echtgenote H.J.P. Kloppert (1821-1883, begraven in Zeist), roepnaam Jan; civiel ingenieur, werkzaam bij de Ooster Stoomtram 1887-1893, directeur Gooische Stoomtram 1895-1907, werkzaam bij de Gemeentewerken van 's-Gravenhage belast met de aanleg van de binnenhaven van Scheveningen 1897-1907, lid Provinciale Staten van Zuid-Holland 1923-1927; kocht in 1906 landhuis 'De Bockhorst' bij Spankeren, gemeente Rheden (bij Dieren), breidde dat uit tot een landgoed, richtte in 1910 N.V. Land Exploitatie Maatschappij De Bockhorst op (later omgezet in een B.V.), anno 2016 nog immer eigendom van de 'Haagse tak' (zie www.bockhorst.nl).
- Ad 2: Echtgenote van 1 (huwelijk 1882); 5 kinderen, waarvan er 4 de volwassenheid bereikten (2 zonen, 2 dochters).
- Ad 3: Tweede zoon van echtpaar 1 & 2, roepnaam Wim; werktuigbouwkundig ingenieur, directeur Hollandse Gereedschap- & Fabricage Mij. te Rotterdam 1921-1931, directeur Hoefijzerfabriek Hippos te Dordrecht 1927-1931, gehuwd (1922) met Cornelia Jacoba Diderica Prince (1899-1976), 4 kinderen (2 zonen, 2 dochters).
- Ad 4: Kleindochter van echtpaar 1 & 2, oudste dochter van het op Westerveld begraven echtpaar Van Voorst Vader - Metzlar, gehuwd (1935, echtscheiding 1964) met Reinier Pieter van de Kastele (1913-1982), 5 kinderen (2 zonen, 3 dochters).

Lokatie: Begraafplaats 'Oud Eik & Duinen', Laan van Eik en Duinen 40, Den Haag.

Eigenaar familiegraf: dhr. T.H. van Voorst Vader (Amsterdam, geb. 1958), in 2014 i.o.m. het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader overgenomen van dhr. P.J.F. van Voorst Vader (1913-1999, begraven in Harderwijk). Informatie van de begraafplaatsbeheerder anno 2014: het

graf wordt geruimd als er geen eigenaar is en het graf in slechte staat verkeert (dan kan iemand anders daar de grafruimte kopen na ruimen van het oude graf).

Familiegraf met:

1. Willem Johannes Vader van 's Gravenpolder, 1839-1916
2. Paulina Cornelia Vader van 's Gravenpolder - Kolff, 1844-1932
3. Dirk Herbert Arnold van Voorst Vader, 1879-1951
4. Louise Wilhelmine van Voorst Vader - jkvr. de Jonge van Zwijnsbergen, 1885-1942
5. Johannes Willem Arnold van Voorst Vader, 1884-1970
6. Louise Caroline van Voorst Vader - van der Zweep, 1887-1965

Op deze begraafplaats ligt ook begraven:

7. Jan Frederik Gerrit van Buttingha Wichers, 1886-1914

Noten:

- Ad 1: Enige zoon van J.H.L. Vader (1810-1892, begraven in Wissenkerke), die in 1863 de Heerlijkheid 's Gravenpolder kocht; burgemeester van Wissenkerke 1873-1894 (net als zijn vader en grootvader), dijkgraaf van de Wissenkerkepolder, lid gemeenteraad van Wissenkerke 1895-1901, lid Provinciale Staten van Zeeland 1890-1907; vanaf 1892, het jaar van overlijden van zijn vader, eigenaar van Sorgwijck, buitenplaats plus hofstede van de familie Vader bij Wissenkerke; ging met zijn echtgenote omstreeks 1895 in Den Haag wonen.
- Ad 2: Echtgenote van 1 (huwelijk 1869, geen kinderen); kreeg vruchtgebruik van Sorgwijck na het overlijden van haar echtgenoot in 1916.
- Ad 3: Oudste zoon van het in Goes begraven echtpaar Van Voorst Vader - Kolff (zij was een jongere zuster van 2), advocaat & procureur te 's-Gravenhage; eigenaar van Sorgwijck vanaf 1932 (het jaar van overlijden van 2, zie voetnoten 4, 6 & 7);
- Ad 4: Echtgenote van 3 (huwelijk 1919, geen kinderen).
- Ad 5: Jongere broer van 3, roepnaam Johan.⁵⁰ Zijn naam staat niet op de deksteen bij gebrek aan ruimte daarvoor (hij overleed na zijn echtgenote).
- Ad 6: Echtgenote van 5 (huwelijk 1936, geen kinderen).
- Ad 7: Eerste echtgenoot (huwelijk 1913) van Maria Helena Jacoba Petronella van Voorst Vader (1888-1973), oudste dochter van ir. P.J. van Voorst Vader (1856-1933, stamvader van de zgn. 'Haagse tak'); zij hertrouwde in 1924 met een broer van haar eerste echtgenoot, nml. met jhr. Nicolaas Lucas Jan van Buttingha Wichers (1894-1961).

HARDERWIJK

Lokatie: oude begraafplaats Oostergaarde, Oosteinde 12, Harderwijk.

Eigenaar familiegraf: mw. C. Hoeufft - van Voorst Vader (Amersfoort, geb. 1950). Zij nam het graf over van haar vader, P.J.F. van Voorst Vader (1913-1999), na diens overlijden. Het graf werd aangekocht door diens grootvader, P.J.F. van Voorst Vader (1844-1918).

Familiegraf met:

1. Henri Johannes van Voorst Vader, 7 maart - 21 april 1885
2. Pieter Johannes Franciscus van Voorst Vader, 1913-1999
3. Constance Henriette Eva Margaretha van Voorst Vader - B^{esse} van Dedem, 1913-2006
4. Jhr. Willem Hendrik Hoeufft, 1930-2010

⁵⁰ De derde, jongste broer, Henri Johan van Voorst Vader (1886-1957), ligt begraven in Hilversum.

Noten:

- Voor de begrafenis van P.J.F. van Voorst Vader (1913-1999) werd het kleine graf verbouwd tot een grotere grafkelder.
- Er zijn volgens informatie van de huidige eigenaar geen ongereserveerde plaatsen over (na een bepaald aantal jaren kunnen er mogelijk i.o.m. de beheerder van de begraafplaats en de eigenaar van dat moment urnen of kisten bij geplaatst worden). Het onderhoud (d.w.z. de kosten van het schoonhouden van graf en directe omgeving) is afgekocht, d.w.z. dat daarvoor geen financiële bijdrage van de eigenaar meer vereist is.
- Ad 1: Zoontje van het in Amersfoort begraven (in 2016 in Wissenkerke herbegraven) echtpaar Van Voorst Vader - Schout Velthuijs, broertje van P.J.F. van Voorst Vader (1886-1957, begraven in Goes, vader van 2).
- Ad 2: Oudste zoon van het in Goes begraven echtpaar Van Voorst Vader - de Vidal de Saint Germain (het 'stam-echtpaar' van de zgn. 'Middelburgse tak'), roepnaam Piet; predikant te Nisse (1940-1946) en Eefde (1946-1978).
- Ad 3: Echtgenote van 2 (huwelijk 1944); 5 kinderen (3 zonen, 2 dochters).
- Ad 4: Echtgenoot (huwelijk 2006) van Catharina van Voorst Vader (geb. 1950), tweede dochter van echtpaar 2 & 3.

HILVERSUM

Lokatie: Noorderbegraafplaats, Laan 1940-1945 2, Hilversum.

Eigenaar: onbekend; dhr. E.R. Reijnoudt Brouwer, Hilversum, zoon en enigst kind van dhr. C.P.A. Brouwer (de erfgenaam, ca. 2010 overleden, van mw. H. van Voorst Vader - Jeremiasse; hij veranderde zijn achternaam in Reijnoudt Brouwer) gaf anno 2016 aan niet de eigenaar te zijn. Omdat er geen eigenaar is, valt aan te nemen, dat het graf t.z.t. geruimd zal worden.

Graven van:

1. Henri Johan van Voorst Vader, 1886-1957
2. Johanna Petronella van Voorst Vader - de Haan, 1874-1953
3. Helena van Voorst Vader - Jeremiasse, 1903-1979

Noten:

- Ad 1: Eigenaar van Sorgwijck sedert 1951 (het jaar van overlijden van zijn oudere, kinderloze, in 's-Gravenhage begraven broer D.H.A. van Voorst Vader); verkocht in 1951 van Sorgwijck op Noord-Beveland (buitenplaats plus hofstede) de buitenplaats, nml. herenhuis en bos (d.w.z. wat ervan over was na de gebeurtenissen tijdens de tweede wereldoorlog en direct erna) aan de pachter en liet in 1957 bij zijn kinderloos overlijden de hofstede (erf & opstal plus akkerland) na aan de Vereniging Rekkense Inrichtingen, onder voorwaarde van vruchtgebruik voor zijn tweede echtgenote.
- Ad 2: Eerste echtgenote van 1 (huwelijk 1937).
- Ad 3: Tweede echtgenote van 1 (huwelijk 1957, twee maanden voor het overlijden van 1); tevoren was zij, afkomstig uit Zeeland, huishoudster van 1.

SCHEVENINGEN

Lokatie: Historische, particuliere begraafplaats Ter Navolging (opgericht in 1780, Rijksmonument), Prins Willemstraat 41 (hoek Duinstraat, bij Scheveningse Weg, Scheveningen), 2584 HT Den Haag.

Eigenaar: Stichting Ter Navolging, Den Haag; administratie: Zilverstraat 8, 2544 ER Den Haag.

NB In 1972 zijn onderstaande drie graven geruimd.

Graven van:

1. Willem Johan Saaymans Vader, 1851-1931
2. Jeanne Philippine Saaymans Vader - Schluiter, 1859-1933
3. Pieter Hendrik Saaymans Vader, 1885-1912.

Noten:

- Ad 1. Jongste zoon (enige zoon uit het 2^e huwelijk) van Pieter Hendrik Saaymans Vader (1799-1891, begraven in Eversdijk bij Kapelle; zijn achternaam werd ook wel gespeld als Saaymans Vader). Advocaat te 's-Gravenhage, daarna 1886-1920 burgemeester van Vrijenban (in 1920 opgegaan in gemeente Pijnacker-Nootdorp; in Delfgauw, onderdeel van die gemeente, is er anno 2014 nog een Saaymans Vader Plein en een Saaymans Vader Hof). In 1920 benoemd tot R.O.N.⁵¹ Hij was de langst levende telg van de familietak Saaymans Vader, welke tak bij zijn overlijden in 1931 uitstierf in de mannelijke lijn.⁵²
- Ad 2. Echtgenote van 1, dochter van Jean Philippe Schluiter (1806-1875) en jkvr. R.L. van Spengler (1822-1912). Bij haar overlijden in 1933 is het Saaymans Vader archief naar de gewezen verloofde van haar zoon gegaan, jkvr. C.A. van Spengler (1880-1949), familie via haar moeder.⁵³
- Ad 3. Ongehuwde, t.g.v. tuberculose jong overleden zoon van echtpaar 1 & 2.⁵⁴

⁵¹ Ridder in de orde van Oranje-Nassau. Bron: Utrechtsch Nieuwsblad 16-10-1920 (uit de Staatscourant).

⁵² Ter herinnering aan zijn zoon heeft vader W.J. Saaymans Vader in 1929 de Pieter Hendrik Saaymans Vader Stichting in het leven geroepen en daarin zijn, naar verluidt, aanzienlijke fortuin ondergebracht. Het is onbekend wat het doel van die stichting was, waarschijnlijk financiële steun aan familieleden, zoals zijn 2 zusters en hun kinderen. Volgens J.W.A. van Voorst Vader (1884-1970) in zijn notities getiteld "*Familie-overleveringen*", in 1958 op verzoek van P.J.F. van Voorst Vader (1913-1999) genoteerd (zie www.familievanvoorstvader.nl, besloten deel, index private/archief), werd die stichting beheerd door een in 1818 opgerichte, anno 2014 nog steeds bestaande firma in Amsterdam, Effectenbank Stroeve N.V. (in 2005 gefuseerd met Theodoor Gilissen Bankiers N.V., opgericht in 1881). De Pieter Hendrik Saaymans Vader Stichting was anno 2006 onbekend bij Stroeve Effectenbank N.V. Naspeuringen van J.E.S. van Voorst Vader - de Rechter en P.C. van Voorst Vader toonden aan, dat de rentmeester van de stichting dhr. H.M. Markusse (1884-1975) was, notaris, eerst in Kortgene, daarna in Leiden (in 1936 gehuwd met mw. H.A. Capelle, 1880-1966, kinderloze weduwe van dhr. A.G.C. Danckaerts, 1876-1934, 1905-1917 burgemeester van Kortgene, begraven in Kortgene, kleinzoon van mw. G.P. Dankaerts-Vader, 1797-1877, ook begraven in Kortgene), en dat de Stichting in de jaren 1950 waarschijnlijk geliquideerd werd. In ieder geval werden toen de 3 hofstedes in Zeeland, eigendom van de Stichting (Noord-Holland bij Kortgene, Spardamme bij Kruiningen en Paardenborgh bij 's-Heerenhoek), min. 25 jaar na oprichting van de stichting verkocht, zoals de statuten toelieten.

⁵³ Zij heeft bij haar overlijden in 1933 het Saaymans Vader archief nagelaten aan jkvr. C.A. van Spengler (1880-1949), naar verluidt de gewezen verloofde van haar zoon, tevens familie via haar moeder, ook een Van Spengler (zie boven). Jkvr. C.A. van Spengler huwde na het overlijden op 21-05-1912 van P.H. Saaymans Vader op 06-06-1912 haar achter-achterneef jhr. W.F. van Spengler (1878-1958). Het echtpaar Van Spengler - Van Spengler had 2 zonen (ongetrouwd gebleven) en een dochter, jkvr. H.J. van Spengler (1915-1995), die in 1949 trouwde met jhr. F.W. Teding van Berkhout (1912-1979), predikant. Naar verluidt ontving het echtpaar Teding van Berkhout - van Spengler nog een financiële toelage uit de P.H. Saaymans Vader Stichting. Hun zoon jhr. M.F.W. Teding van Berkhout (1950-2001), predikant, net als zijn vader, huwde in 1990 J.C.M. Fabius (geb. 1956), ook predikant. Hun dochter, Odilia, is enig kind. Het Saaymans Vader archief berust anno 2017 bij de weduwe van jhr. M.F.W. Teding van Berkhout.

⁵⁴ Volgens bovengenoemde "*Familie-overleveringen*" van J.W.A. van Voorst Vader (1884-1970), die het gezin Saaymans Vader - Schluiter goed kende, had zoon Piet Hein geen sterke gezondheid, maakte hij op volwassen leeftijd met een vriend een plezierreis naar Amerika, ging hij na afloop van die reis sukkelen (J.E.S. van Voorst Vader - de Rechter: wel werkte hij in die tijd nog op het Gemeentearchief in Den Haag) en overleed hij t.g.v. tuberculose, 27 jaar oud.

WESTERVELD, DRIEHUIS

Lokatie: Begraafplaats & Crematorium Westerveld, Duin & Kruidbergerweg 2-6, Driehuis (NH).

Eigenaar: onbekend (Westerveld weigert een aanduiding te geven, bijv. de woonplaats, over wie het zou kunnen zijn, zoals andere begraafplaatsen wel deden); dhr. P.J. van de Kastele (Leiden), eigenaar van het graf van A.C. van de Kastele - van Voorst Vader (1911-1995, begraven in 's-Gravenhage) is geen eigenaar; de grafruimte is 22-08-1949 aangekocht, voor onbepaalde tijd.

Graven van:

1. Pieter Johannes van Voorst Vader, 1884-1958
2. Frederica Sara Catharina van Voorst Vader - Metzlar, 1886-1949

Noten:

- Ad 1: Oudste zoon van ir. P.J. van Voorst Vader (1856-1933, begraven in 's-Gravenhage, stamvader van de 'Haagse tak'), roepnaam Jan; civiel ingenieur bij Rijkswaterstaat (1935-1946 hoofdingenieur-directeur).
- Ad 2: Echtgenote van 1 (huwelijk 1908); 4 kinderen (2 zonen, 2 dochters), nml. P.J. (Pieter) van Voorst Vader (1909-1951, begraven in Ginneken), A.C. (Anneke) van de Kastele - van Voorst Vader (1911-1995, begraven in 's-Gravenhage), S.H.C. (Sara) van Voorst Vader (1912-1988, overleden te Amsterdam) en F. (Frits) van Voorst Vader (1925-1992, begraven in Wissenkerke).

ZEIST

Lokatie: Oude Algemene Begraafplaats, Bergweg (gesloten in 1965, stichting sedert 2002; gemeentelijk monument sedert 1987, poortgebouw en parkaanleg Rijksmonument sedert 1999).

Eigenaar: onbekend (in het verleden was eigenaar: dhr. F. van Voorst Vader, Vlaardingen, 1925-1992, begraven in Wissenkerke).

Graven van:

1. Helena Jacoba Petronella van Voorst Vader - Kloppert, 1821-1883
2. Catharina Johanna Tinant - van Voorst Vader, 1855-1897

Noten:

- Ad 1: Tweede echtgenote (huwelijk 1854) van mr. P.J. van Voorst Vader (1805-1869, stamvader van de familietak Van Voorst Vader, zie familiegraf 1 in Goes), roepnaam Lena; 3 kinderen (2 dochters, 1 zoon), o.a. ir. P.J. van Voorst Vader (1856-1933, begraven te 's-Gravenhage, stamvader van de zgn. 'Haagse tak').
- Ad 2. Oudste dochter van 1, roepnaam Cateau, overleden t.g.v. tuberculose; echtgenote (huwelijk 1882) van Charles J.S.H. Tinant (1837-1909), Brussel, weduwnaar van Anne M. Bech († 1874, 30 jaar oud) met 4 kinderen uit zijn 1^e huwelijk; 3 kinderen (2 dochters, 1 zoon), o.a. Marie A.H. Burger - Tinant (Tante Tip, 1886-1984), begraven in Ginneken.

C. Lijst familieleden, zijnde eigenaar van een familiegraf

1. Wissenkerke: Stichting Van Voorst Vader (voorzitter: F. van Voorst Vader, Naarden)
2. Goes: F. van Voorst Vader, Naarden
3. Amersfoort (in 2016 verplaatst naar Wissenkerke): F. van Voorst Vader, Naarden
4. Ginneken: P. de Booij, Voorburg
5. 's-Gravenhage, gemeentelijke begraafplaats: P.J. van de Kastele, Leiden
6. 's-Gravenhage, Begraafplaats 'Oud Eik & Duinen': T.H. van Voorst Vader, A'dam
7. Harderwijk: C. Hoeufft - van Voorst Vader, Amersfoort

Deze eigenaren van een familiegraf kregen november-december 2016 de toenmalige concepttekst van deze '*Gravennota*' voorgelegd voor commentaar. Naar aanleiding daarvan werden enkele correcties gerealiseerd.

Tevens werd de concept-tekst van deze '*Gravennota*' oktober 2016 ter informatie gezonden aan 2 bestuursleden van de B.V. Land Exploitiemij. De Bockhorst: mw. A. van de Kastele en dhr. P. W. Goudsmit. De juni 2017 op de website van de Stichting Van Voorst Vader gepubliceerde versie zal ingebracht worden en besproken op de jaarvergadering, oktober 2017, van de aandeelhouders van de B.V. Land Exploitiemij. De Bockhorst.

Colofon

Auteur van deze '*Gravennota*': dhr. P.C. van Voorst Vader (geb. 1946), Groningen/Grijpskerke, voor het bestuur van de Stichting Van Voorst Vader; eerste versie dd 30-04-2013 o.b.v. een nota dd 17-11-1999 (5 blz.) van zijn vader, P.J.A. van Voorst Vader (1916-2009), laatste versie dd 29-06-2017, juni 2017 op het openbare deel van de website van de Stichting Van Voorst Vader gepubliceerd.

Copyright (©) Stichting Van Voorst Vader

BIJLAGE I

Tekst op het op 17 juni 2017 door de burgemeester van Wissenkerke onthulde informatiebord⁵⁵ van de gemeente Noord-Beveland op het familiegrafveld op de begraafplaats in Wissenkerke, welk familiegrafveld in 2015 tot gemeentelijk monument werd verklaard:

“Graven van de familie Vader

Dit perceel, gemarkeerd door 5 grenspalen met de initialen ‘WLV’, is gereserveerd voor graven van leden van de familie Vader. Hier zijn begraven W.L. Vader (1775-1849) en zijn vrouw J.E. van Voorst (1781-1852), 5 van hun 7 kinderen (plus 2 partners en 1 kleinkind) en afstammelingen van de oudste zoon, P.J. van Voorst Vader (1805-1869, begraven in Goes). De familie Vader, in 1923 uitgestorven (geen naamdragers meer), werd voortgezet in de familietak Van Voorst Vader. Het familiegrafveld werd aanvankelijk verzorgd door tuinlieden van Sorgwijck, een buitenplaats plus hofstede aan de Bosdijk bij Wissenkerke met ca. 10 ha. bos, in 1818 gekocht door W.L. Vader, tot 1957 in bezit van de familie. Het bos fungeerde als dorpspark voor de inwoners van Wissenkerke. In de 19^e eeuw waren drie leden van de familie Vader burgemeester van Wissenkerke: 1795 - ca. 1816 W.L. Vader, 1853-1873 zijn zoon J.H.L. Vader, die in 1863 de heerlijkheid ’s-Gravenpolder kocht, en 1873-1894 zijn kleinzoon W.J. Vader van ’s-Gravenpolder (begraven in Den Haag).

In de jaren 1971-2000 werden enkele graven gerestaureerd. In de jaren 2014-2016 werden door de in 1991 opgerichte Stichting Van Voorst Vader (www.familievanvoorstvader.nl) alle graven gerestaureerd, werd het familiegraf uit Amersfoort toegevoegd en werd het in 1993 gebouwde urnengraf uitgebreid. In 2015 zijn de graven van de familie Vader / Van Voorst Vader door de gemeente Noord-Beveland aangemerkt als ‘graven met een historische betekenis’.

Illustraties op het informatiebord bij de tekst:

- Portretten van de 3 burgemeesters van Wissenkerke uit de familie Vader (19^e eeuw)
- Kleurenfoto van het schilderij van de buitenplaats Sorgwijck, in 1895 geschilderd door W. Oppenoorth (1847-1905)

⁵⁵ Ontwerp: P.C. van Voorst Vader i.o.m. de andere bestuursleden van de Stichting Van Voorst Vader en met afstemming met dhr. G. de Fouw, archivaris van het archief in Wissenkerke van de gemeente Noord-Beveland.